

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLAGELSE REALSKOLE.

1874.

Indbydelsesskrift

til

Afgangs- og Aars-Prøven

i

Slagelse Realskole

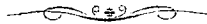
den 7de—9de og 10de—16de Juli 1874.

Udgivet tilligemed Skoleefterretninger

af

Fr. Dahl,

Skolens Bestyrer.

SLAGELSE.

Trykt i „Slagelse-Posten“s Bogtrykkeri.

1874.

Om Skoleprogrammer.

Et Spørgsmaal, som jeg saavel under Udarbejdelsen af de aarlige Programmer fra den af mig bestyrede Skole, som ved Læsningen af andre Skolers Aarsprogrammer, jævnlig har fundet Anledning til at rette til mig selv, tillader jeg mig herved at henstille til Collegers og andre Sagkyndiges Overveielse:

Svarer det pædagogiske Udbytte af de aarlige Skoleprogrammer til det Arbejde og de Bekostninger, deres Udgivelse medfører? Dette Spørgsmaal har vist tidt paatrængt sig de fleste Skolemænd, uden at der dog, saavidt jeg veed, hos os er fremkommen nogen egentlig Forhandling mellem dem om Ønskeligheden af Forandring i en bestemt Retning paa dette Omraade. Naturligviis kunde man, med Hensyn til vort Lands Overflod af Dagblade og eensartede Tidsskrifter, være stærkt fristet til at give Spørgsmaalet om formeentlig overflødige Organer eller Canaler for det skrevne Ord en betydelig Udvidelse — ikke at tale om det muelig specifik hjemlige Misbrug overhovedet af det offentlig talte eller skrevne Ord, hvis Indholdsfylde neppe tør siges i Almindelighed at svare til dets Omfang, ligesom Ordet selv desværre alt for ofte staaer i omvendt Forhold til den virkelige Handledygtighed. Jeg skal imidlertid

her ikke lade mig friste ind paa slige almindeligere Undersøgelser, saa meget mindre, som Tidsaanden, den private Ord-Industrie og den stærke Søgning af dennes Producter maatte gjøre kortfattede Indvendinger (fyldige vilde let forvandles til Indrømmelser) aldeles haabløse, for ikke at sige latterlige — men kun holde mig til Skoleprogrammerne.

De Fleste, der have Børn i en lidt større Skole, have havt et Skoleprogram i Haanden og i Examens-tiden seet efter i det, naar Barnet skal op i det eller det Fag, men sjældent Mere. Gjør man sig den Uleilighed at see et saadant Program nærmere igjennem, vil man i det kunne finde: Angivelse af de i det forløbne Skoleaar i hver Klasse indøvede Læremner, brugte Læremidler og fulgte Metoder, af givne Opgaver, særlig i dansk Stil for de høiere Klassers Vedkommende; Fortegnelse over Skolens Disciple, med vedføiet Angivelse af deres Forældres Navne og Livsstillinger; over de med eller uden bestaaet Afgangsprøve af Skolen udgaaede Elever; over de skriftlige Opgaver, Charaktererne, Examinatorerne og Censorerne ved sidste Afgangsprøve, over Lærerne, deres Lærefag, ugentlige Timeantal, Tiltrædelsestid og Lønningsforhold; over de i Skolebibliotheket og Elevbibliotheket optagne Bøger, med tilføiet Angivelse af Udlaanets Størrelse, over Tilvæksterne i Skolens øvrige Samlinger; Angivelse af Skydeøvelsernes, særlig Præmieskydningens, Udfald; Optryk af Skolelove, ministerielle Bekjendtgørelser og Correspondancer; Angivelse af Timeplanen for den daglige Underviisning og ved den forestaaende Aarsprøve o. s. v. I omtrent Halvdelen af 26 i Fjor udkomne Programmer fra Latinskoler og høiere Realskoler her i Landet (ikke alle de hos os udkomne Programmer fra saadanne Skoler, men kun de mig ministerielt tilsendte) fandtes tillige Smaaafhand-

linger, meest af pædagogisk, personalhistorisk og topographisk Indhold. Disse Afhandlinger optoge, efter en temmelig omhyggelig Optælling, 466 af de 1764 Sider i samtlige nævnte Programmer. Om ikke faae af disse Athandlinger (for hvilke, forsigtigviis bemærket, neppe nogen af Forfatterne har oppebaaret Honorar) tør det vel forudsættes, at de ere fremkomne under en haard Kamp med den af Skolemandens nærmeste Embedsgjerning saa stærkt optagne Tid, enkelte vel ogsaa — jeg taler ikke om hiint Aars Høst, men om vore Skoleprogrammer overhovedet — under Kamp med en uvillig Minerva. De første vilde nu vist have været Skolemændene og Samfundet i Almindelighed langt mere til Baade, hvis de havde fundet Plads i større Tidsskrifter, eller vare udkomne som Særskrifter; de sidste vilde ikke have tabt ved at ligge hen til nærmere Overveielse eller, muelig, til endelig Opgivelse. I ethvert Tilfælde faae saadanne Afhandlinger, forsaavidt de ikke udtrykkelig henvende sig til vedkommende Skoles Børn eller disses Forældre — hvortil jo tildeels de mange locale Dagblade kunde bruges — ingenlunde den Tilgængelighed for Almeenheden, som et literært Arbeide fortjener. Skoleprogrammerne have sammen med Aviserne den Skjebne i de allerfleste Tilfælde meget hurtig at synke ned i Maculaturkassen. Men Aviserne have dog eengang havt en almindelig Læsekreds, Programmerne sædvanlig kun en særlig, der — ikke har læst dem.

Programmernes omhyggeligste Læsere ere fornøftigviis Skolemændene selv. Men, selv om Skolemanden har et saa udviklet Reductionstalent, at hine aarlige omtrent 1800 Programsider, hvis han for Alvor tog fat paa Læsningen, vilde svinde ind til en ham umiddelbart vedkommende Trediedeel eller Fjerdedeel, saa læser han selv heraf endog kun en

ringe Deel, fordi særlig Skoleefterretningernes Stof ligger for bam i en spredt og uoverskuelig Form, eller nøies kanskee med Dagbladenes sædvanlig yderst korte Referater af hans Collegers Skolemeddelelser. Og dog vilde selv det tilsyneladende Ubetydeligste i de tørre Skolemeddelelser kunne være ham til Nytte i hans Virksomhed, allerhelst da den i høieste Grad vigtige Vexelvirkning mellem mere eller mindre eensartede Skoler baade af Tid og oekonomiske Kaar er saa godt som umueliggjort ham ad enhver anden Vei end den skriftlige. Skal denne skriftlige Vexelvirkning mellem Skolerne blive i Sandhed frugtbringende, maa Sagen, eller dog en meget væsentlig Deel af den, gribes statistisk an. Eet og Andet af det Skolegjerningen mindre directe Vedkommende, der hidtil har faaet Plads i Programmerne, kunde muelig afgives paa rette Sted som skriftlig Indberetning eller henligge til Eftersyn i Skolens Archiv. Men det Væsentlige af de egentlige Skolemeddelelser, som findes i Programmerne fra Latin- og Real-Skolerne, vilde ubetinget gjøre størst Nytte ved at afgives til comparativ Sammenarbeidelse i en statistisk Aarsberetning fra disse Skoler, der, hver for sig, da aarlig maatte have at udfylde tilsendte Schemata, i Lighed med hvad der gjælder for Borger- og Almue-Skolen. Manglen af saadanne Oversigter for de høiere Skolers Vedkommende har bidraget ikke lidet til at formørke den almindelige Erkjendelse af disse Skolers store Betydning for Samfundet, og det i en Tid, da denne almindelige Erkjendelse af en Institutions Betydning mere og mere bliver Grundvilkaarret for Institutionens Bestaaen. For saa vidt skulde jeg være tilbøielig til i en statistisk Oversigt over disse Skolers Arbeide endog at see en Betingelse for deres fremtidige Existents. Det er imidlertid ikke blot Overbeviisningen herom, der dicterer mit Forslag. Det er særlig Hen-

synet til Skolernes indre Liv og de dem betroede Børns Tarv, jeg har for Øie, naar jeg foreslaaer, at alt det for statistisk Behandling egnede pædagogiske Stof, der nu kun foreligger spredt og splittet i de aarlige Skoleprogrammer, optages i overskuelig og til fornøden Sammenligning bekvem Form i en Fællesoversigt som den antydede, selvfølgelig saaledes, at Skolernes reent ydre Kaar, der paa saa mange Maader betinge de væsentlig indre, medtoges i Oversigten.

Det er ikke min Agt forslagsviis at opstille et færdigt Schema for en saadan Fællesoversigt; jeg vil kun henstille nogle Rubriker til Prøvelse. Saaledes, hvad Eleverne angaaer: deres Antal, Gjennemsnitsalder, ugentlige Timeantal i hver Skoleklasse, fuldstændige eller partielle Deeltagelse i Underviisningen, Sygelighed; det aarlige Antal af Indmeldelser i og Udmeldelser, særlig ved Læreløbets Slutning (og da med hvilket Examensudfald), af hver Klasse; hvor mange indenbyes, hvor mange udenbyes; hvor mange henhørende til hver Samfundsklasse; Skolepengene for hver Elev i hver Klasse; Pladser med læmpet Betaling, Fripladser og Stipendier; — hvad Fagene angaaer: det ugentlige Timetal for ethvert i hver Klasse; de brugte Lærebøger og indøvede Pensa; i hvilket Omfang blot mundtlig Indøvelse benyttes; i hvilket Omfang skriftlige Øvelser finde Sted; — hvad Lærerne angaaer: deres Fag, ugentlige Timeantal, Embedsstudium, Alder, Tjenestetid, Løn, Pensionsret; — hvad Skolens Bygning, Inventarium og pecuniære Kaar angaaer: dens Samlinger (i Almindelighed, ikke detailleret), Klasseværelsens Størrelse, Skatter og Afgifter, Tilskud fra Stat og Commune.

Af de Lister, der tilstilles Borger- og Almue-Skolerne til aarlig Udfyldning, synes den, der gjælder Kjøbstadskolen, mig at stille Spørgsmaal af en noget mere udvortes Natur end den Landsbyskolen vedkom-

mende, der medtager ikke faae selve Underviisningen mere umiddelbart berørende Spørgsmaal. Helst burde dog muelig ogsaa begge disse omredigeres under et endnu nærmere Hensyn til det egentlig Pædagogiske. For Latin- og Real-Skolernes Vedkommende har man slaaet sig til Ro ved den feilagtige Formening, at deres trykte Programmer maatte indeholde alt Væsentligt til Oplysning om deres Arbeide og Kaar, skjøndt de ere affattede paa yderst forskjellig Maade. Af de dem gjældende Spørgsmaal, som jeg her har henstillet til Prøvelse, vil man muelig finde enkelte mindre væsentlige; adskillige vilde man kanske — ogsaa jeg selv — kunne ønske tilføiede. Paa en Motivering af hver enkelt foreslaaet Rubrik skal jeg ikke indlade mig; enhver Skolemand vil kunne give sig den selv.

I svenske Skoleprogrammer — desværre rækker mit Kjendskab til Skoleprogrammer kun lidet ud over Skandinavien — har jeg oftere fundet tabellariske Oversigter over Blegsotens og Nærsynethedens Udbredelse blandt Eleverne, over Sygeligheden overhovedet hos dem og dens Indflydelse paa Deeltagelsen i Legemsøvelserne o. s. v. Hos os har man, trods de jævnlig gjentagne Klager over Elevernes Overanstrengelse i de høiere Skoler, indskrænket sig, hvad de sanitære Forhold angaaer, til et eneste Spørgsmaal: Vaccinationen. Om disse Skoler, som man fra visse Sider har paastaat, ere, ikke Blomstrings-, men Hentørrings-Anstalter for de Unge, vilde Sanitetstabeller for samme Aldersklasse fra offentlige og private Skoler tildeels kunne afgjøre. Skulde man nære en Frygt — som jeg ikke deler — for, at vore Skoler, der ganske vist ikke, som de nordamerikanske, tør kalde sig „Ungdommens Palladser“, ere Ungdomsfængsler, da burde man paabyde Skolebestyrelserne at afgive Rapporter om Elevernes Vægt- og Høide-Forhold, i Lighed med hvad der, saa

vidt jeg veed, skeer i de egentlig saakaldte Fængsler. Men om man end ikke gik saa vidt, vilde der være sanitære Forhold nok, over hvilke Skolerapporter baade kunde og burde ønskes. Der gives mangfoldige Forhold, hvis Angivelse i Tal og Curver endnu synes vor lidet udviklede statistiske Sands ligefrem latterlig. Men disse Angivelser faae tidt en ikke anet Berettigelse ved det Brug, der gjøres af dem. Til bestemt Svar paa bestemte væsentlige Spørgsmaal ville Autoriteterne mere og mere kræve numeriske eller graphiske Angivelser af Forhold, der ved første Øiekast synes yderst uvæsentlige. Jeg feiler neppe ved at troe, at man til saadanne væsentlige Spørgsmaal tidlig eller seent vil komme til at regne de fleste af de her til statistisk Behandling foreslaaede, og adskillige til.

Den grundfalske Forestilling, at Statistikens Anvendelse paa Skolens Forhold skulde have noget for Livets frie Rørelse Indsnævrende og Kvælende ved sig, maa vige for Erkjendelsen af, at Livet i ethvert Forhold tvertimod rører sig friest, hvor dets ydre Vilkaar strengest ere afbildede i Tal og Curver; thi disse give den skarpeste og hurtigste sammenlignende Fremstilling af factiske Forhold og Misforhold og derved Betingelserne for, at der fornuftig kan bygges eller ryddes ved Lov. Skulde jeg derfor ved mit Forslag kunne bidrage Noget til, at den „Literaturform“, i hvilken det fremkommer, heelt eller delvis maatte ophøre for at afløses af en ny, som den foreslaaede, da er jeg overbeviist om, at jeg herved kun vilde have været med til at fremme Betingelserne for et sundt og frit Liv og for rolig fremskridende Reformer i den høiere Skole, særlig Realskolen, om hvis Betydning for Samfundet der, trods dens stadigt tiltagende Benyttelse, endnu jævnlig næres falske Forestillinger paa Steder, hvor det mindst skulde ventes.

Brevvexling.

Fra Ministeriet for Kirke- og Underviisnings-Væsenet modtog jeg følgende Skrivelse af 5te Juli 1873:

I Finantsudvalgets Betænkning over Finantslovforslaget for 18⁷³/₇₄ har Udvalget sub. Nr. 134 udtalt det som ønskeligt, at Skolepengene i de private Realskoler, der modtage Tilskud af Statskassen, som Regel sættes høiere, at der i disse tilstaaes Lettelse for mindre Formuende ved Oprettelse af halve Fripladser, at der gives et betydeligt større Antal Fripladser for Uformuende, idet Udvalget er gaaet ud fra den Forudsætning, at Underviisningen af den øvrige Ungdom i Byen om muligt anlægges efter en høiere Maalestok end man kan være berettiget til at benytte ligeoverfor Byer, som ikke faae slige Tilskud, hvorved Statstilskuddet middelbart og umiddelbart vil gjøre Nytte for en større Kreds, end nu er Tilfældet.

Ved at meddele Bestyreren dette, og næst at tilføie, at Byraadet Dags Dato herom er underrettet, skal man anmode Dem om for Slagelse Realskoles Vedkommende at meddele Ministeriet Deres Betænkning i Sagen saa betids, at den kan foreligge inden Rigsdagen i næstkommende Oktober igjen træder sammen.

Som Svar afgav jeg 14de August 1873 følgende Erklæring:

Den Erklæring, som det høie Ministerium i Skrivelse af 5te Juli 1873 har afæsket mig over nogle Realskoleforholdene vedrørende Punkter i Finantsudvalgets Betænkning, Nr. 134, over Finantslovforslaget for 18⁷³/₇₄, har jeg herved den Ære at afgive:

Hvad det første Punkt, nemlig Ønskeligheden af en Forhøielse af Skolepengene angaaer, da tør det vel ikke nægtes, at de her i Skolen ere ansatte ikke saa ganske lidet lavere end i aldeles tilsvarende Skoler i Hovedstaden og enkelte af Provindsbyerne, selv efterat der siden en ny Skoleplans Ikrafttræden fra Begyndelsen af Skoleaaret 1872/73 maanedlig kræves i Forberedelsesklassen 2 Rd., i 1ste Klasse 3 Rd., og i enhver af de følgende sex Klasser 3 Rd. 48 Sk. for hver Elev (med passende Læmpelse for Brødre), medens der tidligere, ligeledes med Læmpelse for Brødre, betales 3 Rd. for hver Elev i alle Klasser undtagen Forberedelsesklassen, i hvilken Skolepengene ogsaa da vare 2 Rd. Men en yderligere Forhøielse af Skolepengene, kort efter den stedfundne, vilde, navnlig hvis den udstraktes til alle Klasserne, upaatvivlelig bevirke en ikke ubetydelig Nedgang af Elevantallet. Ikke faae Forældre sætte nemlig deres Børn i Realskolen, fordi den er Byens videst gaaende Læreanstalt, men uden bestemt at lægge an paa, at Børnene skulle naae Skolens afsluttende Maal. Vise saadanne Børn sig nu i Mellemlklasserne egnede til paa hæderlig Maade at naae dette Maal, da har det særdeles ofte været Tilfældet, at de, trods betydelige Offre fra Hjemmets Side, have faaet Forældrenes Tilladelse til at gaae Skolen heelt igjennem. Skulde jeg derfor, uden samtidig at forudsætte en Forøgelse af Fripladsernes Antal, tilraade en Forhøielse af Skolepengene, da maatte det i alt Fald kun være i Skolens to øverste Klasser, i hvilke de maanedlige Skolepenges Forhøielse for hver Elev fra 3 Rd. 48 Sk. til 4 Rd. neppe vilde bevirke Udmeldelse af Elever, der ere Afgangsprøven saa nær, ligesom jeg ogsaa finder, at man i Lighed med hvad der skeer i Latinskolerne, kunde afkræve Realskolernes Dimissi ved Afgangsprøven en Kjendelse, som for hver af dem maaskee passende kunde sættes til 5 Rd. Vedtoges dette, da vilde herved, forudsat uforandret Elevantal, den aarlige Forøgelse af Slagelse Realskoles Indtægter i

Skolepenge andrage omtrent 170 Rd., idet enhver af dens to øverste Klasser antages gjennemsnitsviis at have 10 Elever.

Hvad det andet Punkt angaaer, nemlig Ønsket om, at der for mindre Formuende oprettes halve Fripladser, og for Uformuende et betydelig større Antal hele Fripladser, da deler jeg saa ganske dette Ønske, for hvis Opnaaelse jeg gjentagne Gange har stræbt at virke ved Andragender til Slagelse Byraad og til det høie Ministerium (af 23de Octbr. 1868, 22de Nov. 1870 og 4de Sept. 1871), men hidtil uden Held. Forøgedes Fripladsernes Antal her ved Skolen betydelig — for Øieblikket ere de kun 5, af hvilke 3 for indenbyes, 2 for udenbyes Elever — da turde man muelig sætte Skolepengene endnu noget højere op end ovenfor foreslaaet, skjøndt herved sandsynligviis Elevtilgangen navnlig i de lavere Klasser noget vilde formindskes. At indvinde et blot nogenlunde tilfredsstillende Antal hele og halve Fripladser af Skolepengene for de betalende Elever, anseer jeg efter de materielle Kaar i Slagelse By og Omegn, for umueligt. Hvad jeg derimod paa det Indstændigste maa hævde som en Billighedsforanstaltning, for ikke at sige Retfærdighedshandling imod Slagelse Realskole, og derved mod den store By- og Land-Kreds, fra hvilken den modtager sine Elever, er Tilbagevendelsen til denne Skole, den ved Lov af 14. April 1852 nedlagte Latinskoles naturlige Arving, af den Stipendiefond, der da fra Slagelse henlagdes til Sorø, Roeskilde og Frederiksborg Latinskoler. Ved et omhyggeligt Eftersyn af de oprindelige testamentariske Bestemmelser (s. Qvistgaards Program fra Slagelse Latinskole for 1832 og Hoffmanns Fundatser, Bd. VIII) er jeg bleven fuldstændig overtydet om, at de Summer, der af Private og af det Offentlige i Tidernes Løb ere skjænkede til Slagelse Latinskole, udelukkende ere at opfatte som Understøttelser til Slagelse Byes og Omegns trængende Elever af den Læreanstalt i Byen, som dengang var

den høieste, men ingenlunde som Understøttelser til Elever af Landets Latinskoler i Almindelighed. Der er saaledes ubetinget begaaet et Brud paa de oprindelige Bestemmelser ved hiin Fordeling af Slagelse Skoles Stipendier til Sorø, Roeskilde og Frederiksborg Latinskoler; selv om disse tre Skoler vare bundne til kun at tilstaae Elever fra Slagelse og Omegn de nævnte Stipendier, vilde dette Øiemed ikke kunne naaes, da Stipendierne ingenlunde ere store nok til at dække alle de Udgifter, trængende Forældre her fra Egnen vilde have at bestride, naae de skulde sende deres Børn til hine fjernere liggende Byer, i hvis Skoler Stipendierne tilmed først efter længere Tids betalt Skolegang vilde kunne opnaaes. Naar dertil kommer, deels at Realunderviisningen var aldeles ukjendt paa de Tider, da Legatsummerne testamenteredes til Slagelse Latinskole, deels at Realunderviisningen ved det høie Ministeriums Bekjendtgjørelse af 10de Maj 1870, og endnu utvivlsommere ved Loven af 1ste April 1871, væsentlig er ligestillet med den saakaldte lærde Underviisning, da maa nødvendig al Tvivl forsvinde om Berettigelsen af hine Legatsummers Tilbagevenden til deres rette Hjemsted, Slagelse Realskole, den nedlagte Latinskoles naturlige Arving. Kunde de ved Korsør Latinskoles Nedlæggelse i 1739 til Slagelse Latinskole overførte Stipendier, ifølge et kongeligt Rescript af 28de Oct. 1803, atter saaledes som det virkelig skete, gjengives Korsørs Skolevæsen, skjøndt Korsør dengang hverken havde nogen Latinskole eller Realskole, da synes Lovgivningsmagterne under vor nuværende frie Forfatning at være saa meget stærkere opfordrede til at lade Slagelse vederfares en tilsvarende Ret, som denne Ret ganske anderledes hjemles derved, at denne By har en høiere Realskole. Størrelsen af den Stipendiefond, der saaledes efter min Overbeviisning bør hævdes for dethøiere Skolevæsen i Slagelse til Bedste for fattige Elever af Realskolen, var, efter Regnskabet for 1848, 9075 Rd. foruden 244 Rd., disponible til at frugtbargjøres (s. Departementstidenden for 1850, S. 822); hvorledes denne Sum fordeeltes mellem de

nævnte tre rige Lærestalter, og hvilken Størelse den for Øieblikket har, mangler jeg Hjælpemidler til at kunne angive. Forudsat at dens aarlige Renter udgjøre omtrent 400 Rd., vilde jeg ansee disse for bedst anvendte til Betaling af Skolepengenes hele Beløb for 5 Elever og af deres halve Beløb for 10 Elever af Slagelse Realskole, saa at denne, der som oven anført, for Tiden kun har 5 Fripladser, derved og ved den foreslaaede Forhøielse af Skolepengene, i Alt vilde faae mindst 10 hele og 10 halve Fripladser.

Idet jeg her ganske seer bort fra det overordentlig store Tab, Slagelse Byes høiere Skolevæsen led ved Nedlæggelsen af dens Latinscole, til hvilken $\frac{4}{9}$ af Slagelse Klosters rene Aarsindtægt skulde afgives, saaledes at Skolen forlods skulde bestride sine egne Udgifter heraf og afgive Resten til den almindelige Skolefond, skal jeg kun bemærke, at det ved Latinskolens Nedlæggelse indvundne Overskud i aarlig Besparelse, ifølge Departementstiden for 1850, S. 833, stort 3676 Rd. 41 Sk. tilligemed de 1100 Rd., der sammesteds ere opførte som Tilskud til Slagelse Byes Skolevæsen og ekstraordinære Understøttelser for Disciple fra Slagelse By og Omegn i Sorø og andre Skoler — vel at mærke paa en Tid, da Slagelse Realskole endnu ikke var oprettet — billigviis synes at burde sættes som den almindelige Skolefonds aarlige Bidrag til at støtte og sikkre denne Realskole.

Ligesom jeg ved Henstillingen om Stipendiefondens Tilbagevenden til Slagelse har en paatrængende Forbedring af Elevernes Kaar for Øie, saaledes nærer jeg det Haab, at der af en ad den nys nævnte Vei vunden Forøgelse i Tilskuddet til Slagelse Realskole maatte kunne opnaaes Midler til en Forbedring af Lærernes Kaar og til en bedre Forsyning, end den stedfindende yderst tarvelige, af Skolens Læreapparater. Medens det lige siden Realskolens Grundlæggelse i den nuværende Skikkelse ikke er lykkedes nogen af

dens Lærere fra dens lavt lønnede Stillinger, der mangle Pensionsret, at blive forfremmet til de bedre lønnede Latinskoleembeder, der ere pensionsberettigede, har man tilmed, i Tidens Løb, trods Livsfor nødighedernes betydelige Fordyrelse, forringet Lærerembederne ved at forøge deres ugentlige Timeantal uden nogen- somhelst Gageforøgelse og ved at forandre Lærernes oprindelig faste Ansættelse til en Ansættelse paa sex Aar, hvad der har havt til Følge, at færre og færre Ansøgere*) have meldt sig i Tilfælde af Vacance, at Skolens Lærere have søgt bort fra den til bedre løn- nede Lærerpladser ved Borger- og Almue-Skoler, og at derved Skolen har havt vanskeligere og vanskeligere ved at faae sit Arbeide besørget med den Friskhed, som kun da er muelig, naar Læreren ikke er nødt til, for tarvelig at friste Livet, at søge et privat Bierhverv, hvis slap- pende Indfyldelse paa hans Skolegjerning ikke kan udeblive.

Efterfølgende statistiske Oversigt over nogle af Skoleforholdene i Slagelse Real- skole turde muelig afgive ikke uvæsentlige Støttepunk- ter for det høie Ministeriums Bedømmelse af dens Stilling.

Aar	Elevantal i Alt lige før Skole- aarets Slutning	af disse udenbyes Elever
1854	57	21
1855	84	26
1856	85	26
1857	86	26
1858	76	22
1859	81	16

*) Om et ledigt Lærer-Embede her ved Skolen indkom 38 Ansøgninger i 1869, 24 i 1870, 12 i 1871, 8 i 1872 og 5 i 1874.

Aar	Elefantal i Alt lige før Skoleaarets Slutn.	af disse udenbyes Elever	Elever, udgaaede af Skolen			Skolepenge for Aaret
			med bestaaet	uden bestaaet	uden bestaaet	
			Afgangsprøve	heraf udenbyes	Afgangsprøve	
1860	75	13	1	1	22	2680 2 ^g 8 ^β
1861	85	23	3	3	11	2684 — 40 -
1862	89	24	5	2	14	2880 — 8 -
1863	93	33	8	2	8	2993 — 64 -
1864	93	35	4	2	22	2968 — 24 -
1865	104	37	10	4	11	3141 — 64 -
1866	109	39	4	1	23	3194 — 40 -
1867	111	38	6	3	11	3222 — 16 -
1868	111	42	5	3	6	3453 — „ -
1869	109	37	7	6	12	2626 — 48 -
1870	99	33	10	5	14	3332 — 48 -
1871	92	28	9	7	20	2980 — 56 -
1872	103	25	6	4	14	2883 — 32 -
1873	105	26	12	4	12	3306 — 80 -
			90	47	200	

Da jeg ikke er Skolens Regnskabsfører, forudsætter jeg, at der fra dens Finantsbestyrelses Side afgives en detailleret Oversigt over dens Indtægter og Udgifter, forsaavidt en saadan maatte høre med til de Oplysninger, som det høie Ministeriums Skrivelse til Slagelse Byraad kunde foranledige.

Ikke faae af de 200 Elever, der ere udgaaede af Skolen uden at have underkastet sig dens afsluttende Prøve, ere udtraadte ved Confirmationsalderen for at gaae over i praktiske Livsstillinger, og da som oftest fordi Forældrene, paa Grund af Skolens yderst ringe Antal Fripladser og fuldstændige Mangel af Stipendier, ikke saae sig i Stand til at vedblive at betale Skolepenge ud over den Tid, der af Vedtægt og Samfundsforhold sædvanlig sættes som Grændse*). Naar det i

*) Et ikke ringe Antal af de ovenanførte 200 Udmeldelser have kun været midlertidige, foranledigede af de Udmeldtes Sygdom, Fraflytning fra Byen o. desl. — Til i denne Retning at anstille en paa bestemte Talstørrelser grundet Sammenligning mellem Slagelse Realskole og andre Skoler med beslægtet Opgave savner jeg statistiske

den Skole, som jeg har den Ære at bestyre, har viist sig — hvad der vel omtrent gjentager sig i de fleste Realskoler og lærde Skoler — at Antallet af de Elever, der gaae Skolens Læreløb heelt igjennem, kun er omtrent halv saa stort som Antallet af de før Læreløbets Slutning udtraadte, da bør Hensynet til disse eller dog et betydeligt Antal af dem fremkalde alvorlig Overveielse af, om dette Misforhold, der ganske vist for en stor Deel skyldes Forældrenes Feilgreb i Valg af Skole, dog ikke for en Deel skyldes den Omstændighed, at der ved det hele Skolevæsens Ordning ikke er tilbørlig sørget for at tilveiebringe et saadant Forhold mellem de lavere og højere offentlige Skoler, at hine i Virkeligheden kunne arbeide disse i Hænderne. Forsaaavdt der skulde blive Tale om i Lighed med Nedlæggelsen af Latinskolernes lavere Klasser, ogsaa at nedlægge nogle af Realskolernes lavere Klasser, vilde jeg derfor ansee Oprettelsen af private Forberedelsesskoler, der skulde træde i Stedet for eventuelt nedlagte lavere Realskoleklasser, for langt mindre formaalstjenlig, end en saadan Ordning af Borgerskole og Realskole indbyrdes, at denne kunde bygges paa hiin som Grundlag og Forudsætning. Jeg tillader mig i den Anledning at vedlægge et Par Smaaskrifter, i hvilke jeg deels alene, deels i Forbindelse med Slagelse Borgerskoles Bestyrer, Joh. Hoffmann, har udtalt mig herom.

En Afskrift af foranstaaende Erklæring tilstillede

Hjælpe midler. Exempelviis nævnes kun (s. Prof. Chr. Jürgensen: Nogle Bemærkninger i Anledn. af Hr. Conf. Madvigs Skrift om de lærde Skolers Underviisningsplan, 1860, S. 50), at ikke fuldt Fjerdedelen af de i Tiden 1848—1854 i Metropolitanskolen indkomne Elever naaede 7de Klasse i den normale Tid af 6 Aar, — hvorved dog maa bemærkes, at det heraf ikke sees, hvilken Andeel Udmeldelser, og hvilken Andeel Oversiddene af Elever har havt i dette Misforhold. — Maa Slagelse Realskoles ringe Antal af Fripladser og fuldstændige Mangel af Stipendier saaledes end skjønnes kun for en stor Deel at have bevirket Udmeldelserne, saa have de aldeles utvivlsomt for en endnu større Deel hindret Indmeldelserne af de mindre Bemidlede Børn og samtidig vanskeliggjort Skolens oekonomiske Forhold.

jeg Slagelse's Byraad, ledsaget af en Skrivelse, i hvilken jeg udtalte det Haab, at Byraadet maatte finde Anledning til hos Ministeriet at støtte mine Bestræbelser til Skolens Bedste.

Den 11te Januar 1874 sendte jeg til „Sparekassen for Slagelse og Omegn“, „Vestsjællandsk Folkebank“ og „Banken for Slagelse og Omegn“ følgende Ansøgning:

Under de forskjellige Forsøg, jeg siden min Tiltrædelse af Bestyrerembedet ved Slagelse Realskole har gjort for at vinde et noget større Antal Fripladser for trængende Elever af Skolen end de bestaaende 5 (3 for indenbyes, 2 for udenbyes Elever), er jeg kommen til Kundskab om, at der gives Skoler, eensartede med Slagelse Realskole (jeg nævner her blot Vordingborg Realskole, med hvis Rector jeg desangaaende har corresponderet), der nyde en ikke ringe pecuniær Støtte af Banker eller Sparekasser i Skolernes umiddelbare Nærhed.

Det er denne Analogie, der foranlediger mig til at ansøge den høit ærede Styrelse for Sparekassen for Slagelse og Omegn [Vestsjællands Folkebank i Slagelse; Banken for Slagelse og Omegn] om at tage det under velvillig Overveielse, hvorvidt der af dens Midler maatte kunne ydes et aarligt Bidrag i Form af hele eller halve Fripladser til Lettelse af de materielle Byrder for trængende Forældre fra Slagelse og Omegn ved at holde deres Børn i Byens Realskole.

Om Skolens Plan og Virksomhed tør jeg — kun tilføiende den Bemærkning, at den for Øieblikket har 109 Elever, af hvilke omtrent Trediedelen er udenbyes — muelig ansee det for overflødigt at tilstille den høitærede Styrelse yderligere Oplysninger end dem, der indeholdes i vedlagte Program for i Fjor.

Det følger af sig selv, at jeg i Tilfælde af gunstigt Svar paa dette Andragende, forudsætter, at de eventuelle Understøttelser ville blive bortgivne af den høit ærede Styrelse selv, efterat en Erklæring af Skolens Bestyrer om de ansøgende Elevers Opførsel, Flid og Evner forud er indhentet.

Herpaa modtog jeg fra Sparekassens Formand, Hr. Hofjægermester Bech paa Valdbyggaard, følgende Svar af 2den Februar 1874:

I Anledning af Hr. Magisterens behagelige Skrivelse af 11te f. M. til Sparekassen for Slagelse og Omegn, om Bidrag til Oprettelsen af Fripladser ved Slagelse Realskole for Børn af uformuende Forældre, har jeg den Fornøielse at meddele, at Directionen paa et den 30te f. M. afholdt Møde besluttede indtil videre at afholde Udgiften ved 2 Elevers Underviisning paa Realskolen, nemlig 1 fra Kjøbstaden og 1 fra Landet.

Sparekassedirectionen tillader sig imidlertid at stille følgende nærmere Bestemmelser:

1. Directionen forbeholder sig selv at vælge blandt de Ansøgende hvem der skulle have Fripladserne, i hvilken Henseende dog en Erklæring eller Indstilling fra Skolens Bestyrer maa ansees for særdeles ønskelig.
2. De Elever, som have Fripladserne, skulle aarligt producere Skolebestyrerens Attest for udviist Flid og god Opførsel. Kunne Eleverne ikke forevise saadan Attest, vil Understøttelsen ophøre.
3. Bidragene til bemeldte 2 Fripladser kunne erholdes fra næste Skoleaars Begyndelse.

Denne Skrivelse besvarede jeg 5te Februar 1874 saaledes:

„Idet jeg herved bringer den høit ærede Direction for Sparekassen for Slagelse og Omegn min og Slagelse Realskoles bedste Tak for den Liberalitet, med hvilken der af Sparekassens Midler indtil Videre er tilstaaet Skolen Afholdelsen af Udgifterne ved een indenbyes og een udenbyes Elevs Underviisning, udtaler jeg tillige med sand Paaskjønnelse, at jeg ganske tiltræder de til den ydede Begunstigelse knyttede Vilkaar.

I Henhold til den høit ærede Directions Skrivelse af 2den Februar skal jeg tillade mig ved dette Skoleaars Slutning at bekendtgjøre det Fornødne med Hensyn til de nævnte Fripladsers Besættelse.

Paa min Ansøgning af 11te Januar modtog jeg fra Hr. Bankdirectør Malmqvist ved Vest-

sjællandsk Folkebank følgende Svar af 14de April 1874:

„Ifølge det Dem i sin Tid givne Løfte blev Deres ærede Henvendelse til Vestsjællandsk Folkebank af 11te Januar d. A. forelagt Bankens Repræsentation ved et Møde Lørdag 11te ds.

Det glæder mig i den Anledning at kunne tilmelde Dem, at Stemningen viste sig at være meget stærk for Benyttelsen af endeel af Bankens Fortjeneste til Oprettelsen af een eller maaskee to Fripladser i Slagelse Realskole, og man udsatte kun Afgjørelsen af denne Sag for mulig at kunne enes med Skolen om en bestemt Aarpenge, for hvilken Skolen skal holde en Friplads aaben uden Hensyn til Elevens Alder samt tillige paatage sig at forsyne denne med alle hans Skolefornödenheder, nemlig Bøger, Papir etc.

Idet jeg meddeler Dem dette, tør jeg maaskee udbede mig Deres ærede skriftlige Svar paa følgende Spørgsmaal:

1. Kan Banken for en bestemt, eensartet aarlig Betaling disponere over en Elevplads i Skolen, uden Hensyn til i hvilken Klasse Eleven indsættes?
2. Vil Skolen paatage sig Elevens Forsyning med alle hans Skolefornödenheder, ligeledes mod en eensartet aarlig Betaling?
3. Hvor stort vil i begge Tilfælde det aarlige Contingent blive for hver Elev, som Banken indsætter i Skolen?

Endnu skal jeg tilføie, at Deres Besvarelse af disse Spørgsmaal vil blive forelagt Bankraadet ved et Møde ved Midsommertid og at Beslutning i Sagen rimeligviis derefter vil blive tagen saa betids, at Fripladsen eller Fripladserne kunne oprettes inden og være besatte ved det nye Skoleaars Begyndelse.

Denne Skrivelse besvarede jeg 16de April 1874 saaledes:

„Næst min ærbødige Tak for den varme Interesse for trængende Elevers Uddannelse i den af mig bestyrede Realskole, som De, høit ærede Hr. Bankdirectør! og Vestsjællandsk Folkebanks Repræsenta-

tion have viist ved Resolutionen i Mødet den 11te April, hvorom Deres ærede Skrivelse af 14de April underrettede mig, har jeg følgende Svar paa denne Skrivelses Spørgsmaal at afgive:

1. De aarlige Skolepenge ere for en Elev i Forberedelsesklassen 24 Rd., i 1ste Klasse 36 Rd., i enhver af de øvrige sex Klasser 42 Rd. Da det maa ansees i Almindelighed at være rettest ikke at tilstaae noget Barn en Friplads i Realskolen, før dets Uddannelse — omtr. i 9—10 Aars Alderen — er ført saa vidt, at et nogenlunde sikkert Skjøn om dets Evner kan være tilstede, formener jeg, at Betalingen i de sex øverste Klasser, 42 Rd. aarlig, bør sættes som den faste aarlige Udgift til Bestridelsen af Skolepengene for enhver Friplads. Skulde, i Undtagelsestilfælde, en Friplads blive tilstaaet en Elev i Forberedelsesklassen eller 1ste Klasse, forpligter jeg mig herved til at henstille Dispositionen over den Skolepengene overskydende Sum til Bankens Directør eller Hvem Bankens Bestyrelse maatte henvise mig til.
2. Skolen forpligter sig til for en Sum af 15 Rdhr. om Aaret at forsyne enhver Frielev med alle hans Skolefornødenheder, at aflægge Bankens Directør detailleret Regnskab herfor og med Hensyn til et mueligt Restbeløb at forholde sig som under Art. 1 angivet.
3. Det samlede Beløb til Dækning af Skolepenge og Skolefornødenheder for en enkelt Frielev vil saaledes blive 57 Rd. aarlig.

Til yderligere Støtte for de, ogsaa fra min Side, tidligere fremkomne Forslag til Forbedring af de særdeles ugunstige Lønningsforhold ved Realskolen tilstillede jeg 28de Marts 1874 Skoleudvalget for Slagelse en Skrivelse, saalydende:

„Da jeg under Bestræbelserne for at opnaa gunstigere materielle Kaar for Slagelse Realskole har indhentet Oplysninger saavel fra Skolens Regnskabsfører, som navnlig fra en enkelt med vor eensartet Realskole, nemlig Thisted's, tillader jeg mig at tilstille det høitærede Skoleudvalg nogle numeriske Meddelelser til

Oversigt og Sammenligning, i det Haab, at Slagelse Byraad ved muelig forestaaende Forhandlinger om Realskolens ydre Stilling, særlig om Forbedring i dens Læreres Kaar, maatte finde Anledning til at tage Hensyn til disse Meddelelser.

Skjøndt det maa indrømmes, at Byens Realskole, navnlig saa længe Antallet af dens hele og halve Elev-Fripladser er saa ringe, som Tilfældet endnu er, ved den Underviisning, den tilbyder, ikke umiddelbart kommer Byens samtlige Skatteydere til Gode, vil det dog vise sig, at den middelbart gjør det i ikke ringe Grad, og at der allerede af den Grund ogsaa ad anden Vei end ved Forhøielse af Skolepengene kunde være fuld Føie til yderligere at støtte Skolen. Jeg formener, at dette tildeels vil fremgaae af følgende sammenlignende Oversigt:

Tilskud til Realskolen:

	fra Staten, aarlig:	fra Amtet, aarlig:	fra Bven, aarlig:	fra Staten og Amtet, i Alt:	fra Byen, i Alt:
Slagelse	2500 Rd.	250 Rd.	250 Rd.	5206 3/4 Rd. i 21 Aar.	3750 Rd. i 21 Aar.
Thisted.....	1500 Rd.	750 Rd.	750 Rd.	36500 Rd. i 17 Aar.	12000 Rd. i 17 Aar.

Realskolens udenbyes Elevers

	Antal, aarlig:	Skolepenge, aarlig:	Betaling for Kost, Logis, Klæder, Bøger o. s. v., aarlig:
Slagelse	ca. 30	ca. 1260 Rd., i Alt i 21 Aar ca. 20000 Rd.	ca. 6000 Rd., i Alt i 21 Aar ca. 126000 Rd.
Thisted.....	ca. 32	882 Rd., i Alt i 17 Aar ca. 15000 Rd.	ca. 6400 Rd., i Alt i 17 Aar ca. 110000 Rd.

Da en Deel af de udenbyes Elever imidlertid maa forudsættes at have Brødre i Skolen, vil 1000 Rdhr. rettere (om end lavt) kunne sættes som Skolepengenes

aarlige Størrelse for Slagelse Realskoles udenbyes Elever; og da navnlig for Øieblikket kun omtrent Halvdelen af disse er i Kost her i Byen, vil 3000 Rd., meget lavt regnet, være Gjennemsnitsbeløbet for Kost, Logis, Klæder, Bøger o. s. v.

Det sees heraf, at der i Form af Tilskud fra Staten og Amtet og i Skole- og Kost-Penge fra Realskolens udenbyes Elever tilflyder Slagelse By mindst 6750 Rd. aarlig, medens Byens eget directe Tilskud til Realskolen kun er 250 Rd. Naar nu tillige tages i Betragtning, at de begge Byers Realskoler paahvilende Skatter, Capitalafdrag og Renter udredes af Skolernes egne Indtægter, at Slagelse har henvend dobbelt saa mange Indbyggere som Thisted, og at den sidstnævnte By er een af Landets høiest beskattede Byer, turde det, saafremt der maatte tillægges en Sammenligning, som den her anstillede, nogen Vægt, neppe skjønnes ubilligt, om Byen, eller mueligviis Byen og Amtet ydede Slagelse Realskole et større Tilskud, ikke blot paa Grund af det Gode, Skolen i og for sig tør antages at være, men ogsaa paa Grund af den forøgede Skatteevne, som Communen overhovedet i en Række af 21 Aar har vundet ved de her paaviste betydelige udenfra tilflydte Beløb, der udelukkende skyldes dens Realskole, nemlig, foruden de nævnte 52063 Rd. fra Stat og Amt, lavt regnet 90000 Rd. fra de udenbyes Elever, i Alt over 140000 Rd.

Et fra mig 16de Juli 1873 indgivet Andragende bevilgedes af Kirke- og Underviisnings-Ministeriet i følgende Svar af 11te August 1873:

Efterat Ministeriet har brevvetlet med Underviisningsinspecteuren for de lærde Skoler i Anledning af det af Dem under 16de f. M. hertil indgivne Andragende, vil Ministeriet herved for et Tidsrum af fem Aar have fornyet den Dem som Bestyrer af Slagelse Realskole givne Tilladelse til i bemeldte Skole at afholde Afgangsexamen for Realdisciple i Henhold til Bekjendtgjørelsen af 18de Septbr. 1855, jvf. Bekjendtgjørelsen af 25de August 1871, med samme Virkning som de offentlige lærde Skoler, ganske paa samme Vilkaar,

hvorunder den sidst ved Ministeriets Skrivelse af 9de Januar 1867 blev given.

Et af mig anbefalet Andragende af 20de Juli 1873 fra Hr. Lærer Zeuthen bevilgedes af Slagelse Byraad 22de August 1873 saaledes:

At Byraadet under 21de ds. har meddeelt Lærer ved Realskolen Edvard Zeuthen fast Ansættelse som saadan i Overensstemmelse med Skoleplanens § 9, meddeles herved tjenstlig Hr. Rectoren til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse.

Skolens naturhistoriske Samling.

(Fortsættelse af Progr. f. 1873).

1. Pattedyr.

- 145 En udstoppet Abe.
- 146 En do. Hermelin (Mustela) Anskaffet til Samlingen ved frivillige Sam-
- erminea). menskud af Skolens
- 147 En do. Fritte (Foetorius) Elever.
- Furo).
- 148 Cranium af en Grævling (Meles Taxus). Gave fra Skolens tidligere Elev J. Bachmann.
- 149 Do. Huusmusen (Mus musculus). Gave fra do.
- 150 Do. Kaninen (Lepus cuniculus). Gave fra Elev C. Havlykke.
- 151 Et ufuldbaarent Foster af en Kalv. Gave fra H. Ohmeyer.
- 152 Hornene af den tamme Ged (Capra hircus). Gave fra Elev C. Havlykke.
- 153 Geviret af et Daadyr, (Cervus Dama). Gave fra do.
- 154 Et Stykke af Barden af en Hval. Gave fra Universitetets zoologiske Museum.

2. Fugle.

- 155 En udstoppet Fiskeheire (Ardea cinerea). Gave fra Hr. Proprietair Simonsen paa Falkenhøi.
- 156 En do. Natugle (Syrnium aluco). Gave fra Eleverne i 4die Klasse A.
- 157 En Do. Flagspætte (Picus minor). Indkjøbt.
- 158 Et udstoppet Hoved af den tamme Svane (Cygnus olor). Gave fra Elev V. Trock.
- 159 Nogle Fødder af forskellige Rovfugle. Gave fra Skolens tidligere Elev J. Bachmann.

- 160 Nogle Æg og Vinger af forskellige Fugle. Gave fra Eleverne Fr. Holm og J. Mogensen.

3. Krybdyr.

- 161 Den evropæiske Sumpskjoldpadde (*Emys europæa*). Gave fra Elev E. Mathiesen.
 162 En tørret Havskjoldpadde. Gave fra Universitetets zoologiske Museum.

4. Fisk.

- 163 Et Par tørrede Finner af en Flyvefisk (*Exocoetus*). Gave fra Elev A. Knudsen.
 164 En Aborre (*Perca vulgaris*). Gave fra Elev C. Havlykke.
 165 Den sortøiede Sauggylte, ogsaa kaldet Skotte eller Blaastaal (*Crenilabrus Melops* Linn.). Gave fra Hr. Materialist Povlsen.
 166 Sværdet af en Sav-Rokke (*Pristis antiquorum*). Gave fra Universitetets zoologiske Museum.

5. Leddyr.

- 167 En Askegreen, meget stærkt angreben af Bastborere (*Hylesinus fraxini*). Gave fra Elev J. Fischer.
 168 En Kasse med Insekter. Gave fra Elev V. Nielsen.
 169 En Skorpion (*Scorpio* sp.) fra Mellemamerika. Gave fra Universitetets zoologiske Museum.
 170 En Eremitkræbs (*Pagurus Bernhardus*); Hellebæk. Gave fra do.
 171 En Sandkrabbe (*Hyas araneus* Leach.); de nordl. Have. Gave fra do.
 172 Crangon boreas; Færøerne. Gave fra do.
 173 *Lupea sagii* Gibb.; det atlantiske Hav. Gave fra do.
 174 *Gelasimus palustris*. M. Edn., Brasilien. Gave fra do.
 175 En Isopode (*Idothea* sp.); Færøerne. Gave fra do.
 176 *Æga psora*; Grønland. Gave fra do.

- 177 *Cecrops Latreillii* Leach.; af *Mola nasus*. Gave fra do.
- 178 *Nereis pelagica* Linn.; Grønland. Gave fra do.
- 179 Den alm. Sandorm (*Arenicola marina*). Gave fra Elev J. Mathiesen.
- 180 To Bændelorme (*Tænia mediocanellata*). Gave fra Elev H. Lindemann.

6. Bløddyr.

- 181 En ottearmet Blæksprutte (*Cephalopoda octopoda*). Gave fra Universitetets zoologiske Museum.
- 182 En tiarmet Blæksprutte (*Cephalopoda decapoda*). Gave fra Skolens tidligere Elev J. Bachmann.
- 183 Rygpladen af Lægesepiaen (*Sepia officinalis*). Gave fra Elev Jakob Bachmann.
- 184 En enlig Søpung (*Boltenia clavata*); Grønland. Gave fra Universitetets zoologiske Museum.
- 185 En Søgurk (*Cucumaria frondosa* Gunn); Færøerne. Gave fra do.
- 186 En Sønemone (*Actinia* sp.); uden Local; Gave fra do.
- 187 En Orgelkoral (*Tubipora hemprichii* Ehrb.), Gave fra do.
- 188 Nogle store Conchylier. Gave fra do.
- 189 En Deel mindre do., Gave fra Eleverne Harald Jensen, J. Beck, F. Simonsen.
- 190 Nogle Forsteninger. Gave fra Hr. Kjøbmand, Lieutenant Th. Hansen samt Eleverne J. Beck, Chr. Christensen, Kruuse og Thiesen.

7. Planteriget.

- Et Stykke Sukkerrør. Gave fra Hr. Gymnastiklærer Hagen.
- En Kapsel af Bomuldsplanten. Gave fra Elev J. Beck.
- En Samling forskellige Krydderier og Frøsorter. Gave fra Elev H. Rasmussen.
- Et Stykke Mahognitræ. Gave fra Elev N. Peytz.

Nogle Stykker Brasiltræ. Gave fra Elev O. Hoffmann.

En Deel forskjellige Mineralier. Gave fra Hr. Kjøbmand Th. Hansen, samt Eleverne G. Liisberg, O. Mogensen og Hjalmar Schultz.

Nogle Oldsager. Gave fra Eleverne P. Billenstein, Chr. Christensten, C. Havlykke og Mølgaard.

Gave til Skolens Bogsamling.

Hr. Skolebestyrer Chr. Beissel i Kjøbenhavn
 Hvem jeg herved bringer min og Slagelse Realskoles
 bedste Tak, tilstillede 8de Mai Skolens Bibliothek en
 betydelig Gave, bestaaende af følgende Bøger:

1—4.	Lamartine: <i>Historie de la Turquie.</i> 1855.	
5.	— <i>Voyage en Orient. (Sammandrag i ett Band.)</i> 1847.	
6—7.	Victor Hugo: <i>Han d'Islande.</i> 1864.	
8—12.	George Sand: <i>Historie de ma vie.</i> 1854—55.	
13.	— <i>Le meunier d'Angibault.</i> 1845.	
14.	Émile Souvestre: <i>Contes et nouvelles.</i> 1858.	
15.	— <i>L'homme et l'argent.</i> 1859.	
16.	— <i>Les derniers paysans.</i> 1860.	
17—21.	Frédéric Soulié: <i>Les mémoires du Diable.</i> 1846.	
22—23.	— <i>Les aventures de Saturnin Fichet.</i> 1860.	
24—25.	— <i>Confession générale.</i> 1865.	
26—27.	— <i>Si jeunesse savait, si vieillesse pouvait.</i> 1863.	
28—31.	Alexandre Dumas: <i>Les Mohicans de Paris.</i> 1864.	
32—33.	— <i>Mémoires de Garibaldi.</i> 1866.	
34.	Émile Chevalier: <i>La Huronne.</i> 1867.	
35.	— <i>La Tête-plate.</i> 1867.	
36.	— <i>Les Nez-percés.</i> 1867.	
37.	— <i>Les Pieds-noirs.</i> 1867.	
38—40.	Paul Féval: <i>Les mystères de Londres.</i> 1848.	
41—44.	Eugène Süe: <i>Le juif errant.</i> 1866.	
45—47.	— <i>Les mystères de Paris.</i> 1865.
(de sidste Bind mangle.)	

- 48—51. Madame de Stael-Holstein: *Delphine*. 1802.
 52. Jules Guillaume: *Struensée*. Drame. 1861.
 53. Th. Lebrun: *Livre de lecture courante*. 1866.
 54. *Lettres choisies de Madame de Sévigné*. 1859.
 55—56. A. F. I. Fréville: *Vie des enfans célèbres*. 1820.
 57—65. Sir Francis Trollop: *Les mystères de Londres*. 1844.
 66—74. Un homme d'état: *Histoire de la Restauration*. 1831—33. (5te Bind mangler.)
 75—76. *Nouveaux mélanges extraits des manuscrits de Mme Necker*. 1801.
 77—78. Paul Duplessis: *Les mormons*.
 79. Joseph de Maistre: *Du pape*. 1867.
 80. Méry: *Contes et nouvelles*. 1860.
 81. Leon Gozlan: *La comédie et les comédiens*. 1859.
 82. Paul de Molènes: *Caractères et récits du temps*. 1858.
 83. Mme Émile de Girardin: *La Canne de M. de Balzac*. 1867.
 84. H. de la Blanchère: *Oncle Tobie le pêcheur*. 1866.
 85. Hector Crémieux: *Orphée aux Enfers*. 1860.
 86. Hippolyte Hostein: *L'ouvrière de Londres*. Drame. 1864.
 87. P. J. Proudhon: *Idée générale de la Révolution au XIXe siècle*. 1851.
 88. Eugène d'Arnoult: *Les brigands de Rome*. 1866.
 89. Saintine: *Antoine*. 1861.
 90. *Anecdotes du temps de la Terreur*. 1863.
 91. J. H. Bernardin de Saint-Pierre: *Paul et Virginie*.
 92. J. Mavidal: *Annuaire des faits* (1861). 1862.
 93. N. Laisné: *Traité élémentaire de gymnastique classique*.

- 94—96. Pierre Richelet: Dictionnaire de la langue française ancienne et moderne. 1735.
- 97—99. A. H. Niemeyer: Grundsätze der Erziehung und des Unterrichts. 1796—1806.
- 100—109. Skoleprogrammer fra Borgerdydsskolen paa Christianshavn.
-

Skoleefterretninger.

Den 1ste April 1874 kaldtes Hr. Cand. theol. E. Lassen til Overlærerembedet ved Rudkjøbings Skolevæsen. I omtrent 16 Aar — siden November 1858 — har Hr. Lassen virket i Slagelse Realskole som Lærer i Religion, Dansk, Historie, Geographie, Regning, Skrivning, Sang og Musiklære; ikke faae af de for akademiskt Studium bestemte Elever af Skolen har han privat underviist i Latin og Græsk, ligesom han ogsaa privat har veiledet Elever i Oldnordisk og Tydsk; tillige har Bedømmelsen af Elevernes Orden med skriftlige Arbejder været overdraget ham. Alle-rede Antallet af disse, selvfølgelig i Tidens Løb veks-lende, Lærefag vil vise, hvilken Støtte Skolen har havt i hans mangesidige Kundskaber. Men hvad der især har givet hans Gjerning saa rig Frugt, det er hans, i flere Henseender eiendommelige, altid samvittigheds-fuldt gjennemtænkte og gennemførte fortrinlige Lære-maade, og hvad der har givet den Velsignelse, det er den stille, men dybe Kjærlighed, der bar den, og som i høi Grad vandt ham Elevers og Medlæreres Hengivenhed. Det skal her med hjertelig Paaskjøn-nelse vidnes, at denne Kjærlighed ikke var hiin let-kjøbte og kun saakaldte, der til enhver Tid har et Smil, et venligt Ord rede og saa strax er ude af Sinde, naar dens Gjenstand er ude af Syne, men at den var en saadan, der villig bragte de mangfoldige Offre af Tid og Arbeide, som den midkjære Skole-mand, uden Hensyn til den ydre Løn, kræver af sig selv langt ud over de af Skoleplan og Timeplan af-stukne Grændser. Med Forvisningen om, at jeg taler i Manges Navn, og med Glæden over at kunne see tilbage paa et syvaarigt Venskab og lykkeligt Lærer-samliv med den nu bortdragende Medarbejder, bringer

jeg Hr. Lassen Slagelse Realskoles hjerteligste Tak og Afskedshilsen, ledsaget af de varmeste Ønsker om fortsat Velsignelse over hans Fremtidsliv i Skole og Hjem.

Paa Grund af Sygdom nødtes Hr. Lassen til 22. April at fratræde sin Virksomhed her i Skolen. Den 29de Mai udtalte jeg for ham i Elevers og Medlæreres Nærværelse vor Tak, vor Afskedshilsen og vore Ønsker, og Dagen efter, ved hans Afreise til Rudkjøbing, ledsagede hele Skolen ham til Jernbanestationen. Hr. Cand. theol. & juris J. E. Lunddahl har været saa god som Vicar at overtage de ledige Timer fra 27de April.

Om de ved P. E. Bluhmes, C. C. Jensens og F. G. Sands Dimission og ved L. J. J. Worsøes Udmeldelse af Skolen ved forrige Skoleaars Slutning ledige Fripladser, de to førstnævntes for udenbyes, de to sidstnævntes for indenbyes Elever, indkom 12 Ansøgninger for indenbyes, 3 for udenbyes Elever. Fripladserne for indenbyes Elever tilstodes J. P. K. Fischer (i 4de Kl. B) og N. H. Peytz (i 3die Kl. A). Da de tre udenbyes Elever, for hvilke der søgtes, ikke opfyldte den Betingelse at have søgt Skolen mindst eet Aar — de indtraadte alle tre i Skolen ved dette Skoleaars Begyndelse —, opsatte Byraadet Bessættelsen af disse Fripladser til Begyndelsen af næste Skoleaar. Extraordinær Friplads tilstodes fremdeles indtil Videre A. Schow (i 2den Kl. B), Søn af Skolens forrige Bestyrer.

Elevernes Bogsamling er ved Gaver, Kjøb og Bøgers Overførelse fra Skolens Bogsamling voxet til 762 Bind. De tilkomne Bøgers Titler ville blive optagne i en Fortegnelse, der agtes engang særskilt trykt som Fortsættelse af den ifjor besørgede. For modtagne Gaver til Elev-Bogsamlingen takker jeg herved Eleverne Harald Jensen, A. Ohmeyer, V. Petersen, F. Riegels, C. Thiesen og V. Trock. Antallet af de Elever, der have benyttet Bogsamlingen, har været 56, Antallet af Udlaan 1600. Skjøndt begge

disse Tal angive en Stigen siden forrige Skoleaar, give de mig dog Anledning til at tilraade Skolens Elever baade i større Antal og med større Flid at benytte det Dannelsesmiddel, der i Bogsamlingen staaer til deres Raadighed.

I Riffelskydnings - Øvelserne og de til disse knyttede Legemsøvelser deeltog 17 Elever af Realskolen sammen med de øvrige ældre og yngre Medlemmer af Slagelse Skyttelag, hvis Bestyrelse i Byens Dagblade bekjendtgjorde Udfaldet af Kapskydningen den 28de September. Idet jeg, navnlig for Tiden umiddelbart efter Sommerferien, anbefaler Realskolens Elever i større Antal end hidtil at deeltage i disse Øvelser, udbeder jeg mig tillige Hjemmets yderligere Anbefaling af en Sag, der baade som Læg og som Tilnærmelse til den militære Disciplins Alvor væsentlig er en Fædrelandskjærlighedens Gjærning.

Da kun forholdsviis faae af Skolens Elever have været Medlemmer af Skyttelaget, og da dettes Opgave endnu ikke bestemt er udvidet til ogsaa at omfatte de særlig saakaldte militære Evolutioner, veiledede Skolens Gymnastiklærer Fleertallet af Eleverne i de væsentligste af disse Øvelser, der afsluttedes den 2den October ved en Prøve udenfor Byen. De Herrer Oberst Thalbitzer, Lieutenant Th. Hansen og Gymnastiklærer van Hemm viste Skolen den Ære at overvære Prøven og udtalte sig anerkjendende og opmuntrende om Elevernes Præstationer.

Den 5te December gave flere af Eleverne i Skolens øverste Klasser en dramatisk Forestilling til Fordeel for Elevbibliotheket og Skolens naturhistoriske Samling.

Skolens Halvaarsprøve afholdtes paa sædvanlig Viis lige før Juleferien.

Et Skolebal afholdtes den 6te Februar; ved det bleve følgende af Hr. Rosendahl forfattede Sange afsungne:

Til

Rector Fredrik Dahl.

Mel.: Der er et Land osv.

Vi kom herhid og fandt en anden Fader,
 Der som en Ven os aabned' mildt sin Favn,
 Der aldrig med sin Tanke os forlader,
 Men leder sindrigt Alting til vort Gavn,
 Der selv gaaer foran med sin Flids Exempel
 I hver en Gjærniug, liden eller stor,
 Og præger kundskabsrig med Aandens Stempel
 Enhver Formaning, hvert et Sandheds Ord.

Han staaer saa freidigt uden Frygt og Dadel,
 En Idrætsmand med Kundskabs Sværd ved Lænd;
 Vi kjende ham, hans varme Hjertes Adel;
 Han elsked' os, vi elske ham igjen;
 Thi i vor Kreds vi saae ham altid dvæle,
 Hvad enten Arbeid eller Spøg det gjaldt,
 Og saae ham kjærligt for de Smaa at kjæle;
 Thi Barnesindet gaaer ham dog for Alt.

Saa høst da Du, vor kjære Ven og Lærer!
 Den Løn, Din Kjærlighed, Din Virken vandt;
 Thi høit din Stræben Stor og Lille ærer,
 Os Alle til dit Hjerte mildt Du bandt:
 Og Ønskerne, som Sangens Toner bære,
 De gjælde Alt og Alle i Dit Hjem,
 Det Hjem, hvor Du med Viv, med Børn de kjære,
 Saa meget Godt og Smukt har elsket frem!

Til

D a m e r n e !

Mel.: Længe var Nordens.

Dagmar, Du Væne!	Stakket dog blev kun
Vaar Du os varsled',	Storhed og Styrke;
Morgensols Mildhed	Seid kogte Saxlands
Mærked' Din Færd.	Sønner i Løn;
Kongen hiin Kjække	Dog end hiin Dronnings
Knælede for Dig;	Deilige Døttre
Førte da stolt Dig	Arven af Ynde
Frem for sit Folk.	Eie forvist.

Uskyld i Øiet,
 Ømhed i Hjertet,
 Væsenets blide
 Barnlige Blu,
 Foden den lette,
 Løkken den lyse,
 Det var den Arv jo,
 De tog i Gjem.

Ære vi vil' da,
 Venner! og værne
 Mandigt vor morgen-
 Bringende Maard!
 Høit skal hun hylde,
 Høit skal hun elskes!
 Op, da nu Alle!
 Op, Hendes Skaal!

Til
 Skolen.

Mel.: Vi Sønmand gjør ei mange Ord.

En Skole er, det veed vi her,
 Det bedste Sted paa Jorden;
 Er Charakteren god især,
 Er Alting i sin Orden.
 Man bankes, nei! man bænkes godt,
 Tracteres høit med Viden,
 See, derfor leve vi saa flot:
 Hør, hvad vi faae for Tiden.

Til Formad har vi Math'matik
 Paa Mundts Extract med Rødder,
 Til Efter-dito Grammatik
 I Stile-Sauce med Nødder,
 Historie, Geographie,
 Physik, Chemie og Regning,
 Naturhistorisk Potpourri,
 Og til Dessert, tænk! Tegning.

Men Vinen, ak! den er kun Blæk,
 Dog det maa man os lade,
 Vi spare ei, men øse væk
 Paa Bænke, Bord og Blade.
 Ja, til vor Fest vi har Musik, —
 Hør blot, hvor vi kan synge —
 Mens af og til ved Gymnastik
 Vi mindske Vidskabs Tyng.

Og dagligt gaaer det op og ned,
 Tilveirs det gaaer til Klassen;
 Men atter, o! naar Klokken slaaer,
 Derved, derved paa Pladsen;
 Og er det Storm og Kulde, Snee,
 Og tøver Een for længe,
 Hr. Garben raaber: „vil I see
 I komme ned, I Dreng!

See, saadan gaaer det Aaret rundt,
 Saa yndigt glider Tiden,
 Og døies af og til lidt ondt,
 Da skorter det paa Fliden;
 Men det er jo den fælles Dom,
 I Sved sit Brød at æde,
 Og vi, ei sandt, i hvad der kom,
 Vi nød det ret med Glæde.

Dog bort med Skjemt, hver Realist
 Maa føle dybt, at Legen
 En Alvor har, der dog tilsidst
 Vil ramme den, der sveg 'en.
 See, derfor, Bro'r! igjen, igjen
 Et Hurra for vor Skole!
 Gid den paa os, som vi paa den,
 Maa altid kunne stole.

Ved en Afskedsfest for Hr. E. Lassen d. 29 Mai
 blev efterfølgende Sang af Hr. Rosendahl afsungen:

Mel.: Vi Sømænd o. s. v.

Hvi tog vor Lassen Reisepas,
 Skjøndt gammel alt i Gaarde,
 Fandt han blandt os sig ei tilpas?
 Var' Timerne for haarde?
 O nei! vor Ven, vi Alle veed,
 Er trofast af Naturen,
 Saa blev han her af Noget kjed,
 Det var af — Sultecuren.

Hvad gavned' ham, han hentet' Malu
 Fra Odelsprogets Aarer,
 Naar Kundskab nu, i Nytds Kvalm,
 Kun høster Savnets Taarer?

Hvad gavned' ham, at mindste Pog
 Hans Nidkjerhed kan fatte,
 Naar man i Skolens Hovedbog
 Paa Debet os kun satte?

Dog nok derom, det har han glemt,
 Men han, han skal ei glemmes,
 Hvad han os gav, det bliver gjemt,
 Hvor dyre Minder gjemmes;
 Hans fine Kløgt i boglig Færd
 Os viste Philologen.
 Og naar de Smaa ham vandt saa kjær,
 Vi elsked' Pædagogen.

Og saa hans Hjem! Ja, der man fik
 Først rigtig Syn for Lassen;
 Der ændsed' han kun gjæstfri Skik
 Og aldrig, aldrig Kassen;
 Der flammed' Glædens muntre Baal
 I Fru Emiljes Stue;
 Der fyldtes os saa mangen Skaal
 Af Husets gode Frue.

Saa far da vel, vor kjære Ven!
 Alt Held paa Langelandet!
 Farvel og Tak! vi sees igjen.
 Vi maae, vi kan ei andet!
 Thi naar nu snart mod fremmed Bred
 Du pløier Bæltets Bølger,
 Vi stirre vemodsfuldt derved,
 Mens Savnets Suk Dig følger.

Den 22de Mai gjorde Skolen en Skovtour til
 Skjelskørs Skov, paa Vogne, der velvillig vare stillede
 til Disposition af Borgere fra By og Omegn.

Til dette Aars Realafgangsprøve, hvis mundt-
 lige Deel overværes af Hr. Dr. philos. V. Thomsen
 som Examenscommissær, stedes de 11 Elever, der
 danne øverste Klasse (4de A).

Skolens Læseplan og Aarsarbeide.

Forberedelsesklassen.

Børnene optages i denne Klasse helst i Sexaarsalderen, ogsaa aldeles uden Forkundskaber.

Til dansk Læsning er brugt Matzens danske Læsebog for de lavere Klasser og Læsebog for de første Begyndere af „en gammel Skolemand“; enkelte af Versene ere lærte udenad. Daglig Hjemmestiil; Afskrift efter Bogen. Ved Fortælling og Samtale stræber man at vække Børnenes Sands og udvide deres Forestillingskreds i forskjellig Retning. I Skrivning læres foreløbig kun eet Alphabet (det engelske); Eleverne maae for at opflyttes være komne saa vidt, at de kunne skrive læselig Sammenskrift. I Regning Addition og Subtraction med ubenævnte Tal paa Tavle; de tilsvarende Tabeller ere lærte i smaae Lectier. Hyppig Hovedregning. I Sang er lært Text og Melodie til en Deel lette Børnesange. I Tegning Øvelse paa Tavle efter Læreren's Fortegning paa den store Tavle. To Timer ugentlig Legemsøvelser (ligesaa i de øvrige Klasser).

Første Klasse.

I denne Klasse begyndes Bibelhistorie, Tydsk, Geographie og Naturhistorie. I Tydsk befæstes reen Udtale ved Chorlæsning, naar Lectien gives for. Det overholdes ved Fagene til Udenadlæren, at Læreren fortæller næste Dags Lectie, uafhængig af Lærebogens Ord og med saadanne Tilføjelser, som tjene til at gjøre Indholdet ret anskueligt. Naturhistorie læres uden Bog, saaledes at Læreren til Foreviisningen af naturhistoriske Billeder knytter For-

klaringer og Fortællinger, som næste Gang gjengives af Eleverne.

I Bibelhistorie er læst efter Balslev det gamle Testament indtil Israels Rige. I Dansk er gennemlæst Størstedelen af Pios Læsebog for de lavere Klasser; i Forbindelse hermed Staveøvelser; Taledelene samt lidt Sætningslære gennemgaaede mundtlig; 18 Digte ere lærte udenad efter Krossings poetiske Læseb., 1 Deel; dansk Dictat to Gange ugentlig, deels med, deels uden Forberedelse. I Tydsk er læst af Listovs Elementarbog S. 1—20. I Historie er mundtlig fortalt og gjengivet enkelte Stykker af Danmarkshistorien, især af Gudelæren og Sagnhistorien. I Geographie er efter Rimestads Lærebog for Borger- og Almueskoler Danmark gennemgaaet, samt en Oversigt over Europa og over Jorden, med Benyttelse af Globus. I Naturhistorie efter mundtlig Gjennemgang og Foreviisning af Billeder: Pattedyrene, Fuglene. I Regning de fire Regningsarter med ubenævnte Tal; Hovedregning og Tabel. Sang i Forening med Forberedelsesklassen (s. o.). Skrivning, som i de følgende Klasser, efter Lærerens Forskrift i Skrivebøgerne. Tegning efter Helstedes Tegnebog; hver tredje Gang efter Lærerens Fortegning paa Skoletavlen.

Anden Klasse B.

Af nye Fag optages her: Engelsk og Musiklære. Hvad der ved forrige Klasse er bemærket om Lectiernes Gjennemgang med Choralæsning og Fortælling, finder ogsaa Sted her og i den følgende Klasse.

I Religiou er lært af Angers Bibelhistorie: det nye Testament til Pauli Missionsreiser, nogle Psalmer. I Dansk er Pios Læsebog for de lavere Klasser benyttet til Læseøvelser og Analyse; det Væsentligste af Sproglæren efter Svendsens Schema; 2 Gange ugentlig Dictat, som gennemses paa Skolen, saaledes at Læreren sætter Mærke ved Feilene, der rettes af Eleverne selv. I Tydsk af Listovs Elementarbog Side 38 til 85; efter Beissels tydske Grammatik er læst Artiklen, Adjectiverne, Pronominerne, Præpositionerne og den regelmæssige Conjugation. I Engelsk er med Over-

sidderne repeteret, hvad der er lært i forrige Aar. Dette Fag udgaaer fremtidig af denne Klasse. I Historie efter Nissens Lærebog i Danmarks Historie forfra til Christian den 1ste. I Geographie efter Rimstads Lærebog for Borger- og Almueskoler fra Europa til Afrika. I Naturhistorie efter Feddersens Naturens Bog: Pattedyrene, Fuglene, Krybdyrene og Padderne. Skolens Naturaliesamling og Afbildninger beeyttes flittig her som ved den hele naturhistoriske Underviisning. I Regning benævnte Tal, samt Reguladetri i lette Exempler; Tabel og Hovedregning. I Musiklære det Væsentligste af Bulls kortfattede Musiklære; en Deel Sange, efter Berggreens tostemmige Sange, i Forbindelse med 3die og 4de Kl.; sammen med 2den Kl. A deels eenstemmig, deels tostemmig Sang. I Tegning Fortsættelse af Helsted, eller efter Lærerens Fortegning paa den store Tavle.

Anden Klasse A.

Her optages af Nyt Fransk og Plantelære.

I Religion, som i 2. B. I Dansk 4 Digte lærte udenad efter Krossings poet. Læsebog, 2den Deel; Svendsens Schema, udvidet ved mundtlige Meddelelser; Winkel Horns Læsebog er benyttet til Læseøvelser og Analyse. I Tydsk af Rungs Læsebog for de lavere Kl. S. 43—108, af Beissels tydske Grammatik, som i forrige Klasse, desuden uregelmæssige Verber. I Engelsk Listovs Ledetraad fra Stykke 48 (Blandede Øvelser) Bogen ud. I Fransk Jungs Læsebog for Begyndere til tredie Afsnit, Side 71. I Historie efter Barfods mindre Lærebog i Danmarks Historie fra Valdemar Atterdag indtil Christian d. 7de. I Geographie fra Øst-Europa til Preussen, efter Rimstads mindre Lærebog. I Naturhistorie, efter Feddersens Naturens Bog, Krybdyr, Fiske, Leddyr og Bløddyr, samt Plantelære uden Benyttelse af nogen Bog. I Regning Brøkregning; Hovedregning. I Musiklære en noget udvidet Gjentagelse af Bulls Musiklære; Sang efter Berggreens tostemmige Sange, som i 2 B. Tegning Fortsættelse fra forrige Klasse.

Tredie Klasse B.

Her optages af Nyt Arithmetik og geometrisk Tegning.

I Religion er efter Angers Udt. lært det nye Testament til Pauli Missionsreiser; den 3die Artikel; Fadervor, Daaben efter Balslev; efter Hammerichs „100 Psalmer“ flere Psalmer lærte udenad. I Dansk er efter Høyers Grammatik Formlæren gennemgaaet; Oplæsning og Analyse af Matzens danske Læsehog 3 Deel; flere Digte ere lærte udenad; Stiil 2 Gange om Ugen, bestaaende i Gjengivelse af noget Fortalt, lettere Fortællinger og Beskrivelser, afvekslende med Dictat; Forelæsning af danske Værker. I Tydsk af Rungs Læsebog for de lavere Klasser S. 48—103, Bøiningsformerne heelt gennemgaaede; een Stiil ugentlig efter Jürses og Rungs Materialier. I Engelsk Listovs Ledetraad, 2 Afdel.; Grammatik efter Rosing. I Fransk Ploetzes Syllabaire fra St. 72 og ud; Ingerslevs Grammatik: Verber, Pronominer og Talord. I Historie den gamle Historie efter Blochs Lærebog i Historie. I Geographie efter Rimestads mindre Geogr. fra den græsk-tyrkiske Halvø til Amerika. I Naturhistorie Pattedyrene, Fuglene, efter Feddersens større Naturhistorie, saunt, efter Strøms Planterigets Naturhistorie, forfra til de Heelkronede. I Arithmetik efter Steens elementære Arithmetik de fle Regningsarter, Decimalbrøk, Quadratudddragning, lette Ligninger af første Grad. I Regning Brøkregning, Reguladetri, Hovedregning. Samsang efter Berggreens tostemmige Sange, sammen med 2den og 4de Kl. Tegning, ogsaa geometrisk af og til, og Perspektivtegning i denne og de følgende Klasser.

Tredie Klasse A.

Af Nyt optages her Geometrie.

I Religion, som i 3 B. I Dansk Oplæsning af Matzens danske Læsebog, 3 Deel. Det Væsenligste af Sætningslæren efter Høyers Grammatik. En Stiil og en Dictat om Ugen. Oplæsning af danske For-

fatteres Værker; nogle Digte lærte udenad. I Tydsk af Hjorts Læsebogs prosaiske Deel S. 1—52; efter Beissels Grammatik Formlæren repeteret, Stil een Gang ugentlig. I Engelsk af Listovs Læsestykker og Stileøvelser 1 Afdl.; Stil efter Samme; Grammatik efter Rosings engelske Grammatik. I Fransk Gregersens Læsebog efter Ahn, 2det Coursus til Stykke 81 samt La vanité punie; en Deel af Formlæren efter Ingerslevs fr. Grammatik. I Historie Middelalderens Historie efter Blochs Lærebog i Historie. I Geographie efter Rimstads mindre Geogr. fra Sydeuropa til Sydamerika. I Naturhistorie Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr efter Føddersen, og, efter Strøm, de heekronede og kronløse tofrøbladede Planter, samt alle de eenfrøbladede Planter. I Arithmetik Steens elementære Arithmetik heelt igjennem; det Vigtigste af Læren om Potents; Ligninger af 1ste Grad med een Ubekjendt. I Geometrie Mundts Lærebog indtil Artikel 204; skriftlige matematiske Øvelser. I Regning Reguladetri med Brøk; Cours og Procentregning; Hovedregning. Sang i Forening med 3 Kl. B (s. o.). Tegning, meest geometrisk.

Fjerde Klasse B.

I Religion Jesu Bjergprædiken og en Deel af Matthæi Evangelium gennemgaaet i Bibellæsnings-timer. I Dansk Stile til Øvelse deels i Gjengivelse af noget i Skolen Læst, deels i selvstændigere Tanke-udvikling; Ingemans og Øhlenschlägers Levnedsløb; Forelæsning af danske Digteres Værker; Oplæsning og Analyse. I Tydsk Schillers Vilhelm Tell til 4de Act. Hjorts Læsebog S. 59—84; det Vigtigste af Syntaxen efter Simonsens Grammatik; Stile med tilhørende Omstîle. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter, 1 Hefte; Rosings Grammatik; Stile efter Listovs Stiløvelser. I Fransk Fistaines Lectures variées S. 79—94, 187—210, 226—241, 270—285. Formlæren efter Ingerslevs Grammatik. I Historie Middelalderens og den nyere Tids Historie indtil Ludvig d. 14de efter Blochs Lærebog. I Geographie Størstedelen af Rimstads mindre

Geographie. I Naturhistorie Pattedyr, Fugle, Krybdyr og Padder efter Feddersens Dyrerigets Naturhistorie; fra de eenfrøbladede Planter af Bogen ud efter Strøms Planterigets Naturhistorie. Plantelæren gennemgaaes i Sommermaanederne, da der haves levende Planter; oftere botaniske Excursioner. I Naturlære Ligevægtslæren og Varmelæren efter Holtens Lærebog. I Arithmetik Steens Elementær Algebra til Logarithmer; Ligninger af 1ste og 2den Grad, Rækker. I Geometrie Mundts Lærebog indtil Chorders Beregning (medregnet); jævnlig skriftlige Opgaver. I Regning sammensat Reguladetri, Delings-, Blandings- og Procent-Regning; almindelig Handelsregning; Hovedregning. Samsang efter Berggreens tostemmige Sange, sammen med 2den og 3die Klasse. Tegning, deels Frihaandstegning efter Gibsafstøbninger, deels geometrisk (Projektionstegning).

Fjerde Klasse A.

Denne Klasse afsluttes med Real-Afgangsprøven („den strengere Grad“). Lavalderen ved Udgangen er 15 Aar. Af Nyt optages Svensk og Chemie.

I Religion det Samme som 4de Kl. B. I Dansk Stile, væsentlig Fremstillinger af Partier af de forskjellige Underviisningsfag, ofte med en foreløst Afhandling som Grundlag. Oplæsning af danske Værker. I Svensk nogle af Hammerichs „Læsestykker“. I Tydsk repeteret (deels ogsaa første Gang læst) Hjorts Læsebog Side 235—286, 302—362, Schillers Wilhelm Tell og Jungfrau von Orleans; Simonsens Grammatik; Stile sædvanlig hver Uge. I Engelsk Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1ste og andet Hefte; Rosings Grammatik; Stile sædvanlig hver Uge. I Fransk Fistaines Læsebog S. 15—33, 58—94, 133—150, 187—210, 226—241; Ingerslevs Grammatik, med Forbigaaelse af enkelte Stykker af Syntaxen. I Historie hele Blochs Læsebog. I Geographie Rimestads mindre Lærebog. I Naturhistorie Feddersens Dyrerigets Naturhistorie, Plantelære efter Petits Lærebog; af og til Excursioner. I Natur-

lære Holtens Lærebog med Undt. af enkelte Partier; Johnstrups „De chemiske Grundstoffer“. I Arithmetik og Geometrie det krævede Cursus, henholdsvis efter Steens og Mundts Lærebøger; nogle Tilføjelser og Ændringer skriftlig meddeelte; jævnlig skriftlig Løsning af Opgaver. I Regning allehaande praktiske Opgaver. Samsang efter Berggreens tostemmige Sange (indtil Nytaar). Tegning, deels Frihaandstegning efter Gibsafstøbninger, deels geometrisk (Projectionstegning).

Skolens Prøver, Fagdeling, Klassedeling og Læremidler.

Til den ifjor afholdte Real-Afgangsprøve her ved Skolen var Docent Dr. phil. H. G. Zeuthen ministerielt beskikket som Examenscommissær. Den skriftlige Prøve fandt Sted 16 og 17 Juni, Form. 8—12 og Efterm. 4—8; den mundtlige 2, 3 og 4de Juli: i Fransk (overhørende Lærer: Hr. Rosendahl; Meddommere: Dr. Zeuthen og Bestyreren); Engelsk (Hr. Rosendahl; Overlærer Hoffman og Hr. Garben); Tydsk (Hr. Garben; Procurator Drechsel og Hr. Lassen); Historie (Hr. Toepfer; Pastor Branner og Hr. Lassen); Geographie (Hr. Garben; Pastor Branner og Hr. Lassen); Naturhistorie (Hr. Toepfer; Dr. Winther og Hr. E. Zeuthen); Naturlære (Hr. E. Zeuthen; Dr. Zeuthen og Bestyreren); Arithmetik og Geometrie (Bestyreren; Dr. Zeuthen og Hr. E. Zeuthen). Udarbejdelserne i Modersmaalet bedømtes af Bestyreren, Dr. Viborg og Hr. Lassen. Den særskilte Prøve i Projectionstegning bedømtes af Hr. J. Hansen og Bestyreren.

Til denne Prøve stedtes:

1. Johannes Andreas Henckel Bachmann, Søn af Hr. Cantor Bachmann i Slagelse, født 16 August 1857, indkommen i Skolen i August 1864;
2. Peter Edvard Bluhme, Søn af Hr. Proprietær Bluhme i Sverige, født 4 April 1858, indkommen i Skolen i April 1871;

3. Carl Johannes Borello, Søn af Hr. Kjøbmand Borello i Slagelse, født 16 August 1857, indkommen i Skolen i Maj 1864;

4. Peter Vilhelm Frederiksen, Søn af Hr. Møller Frederiksen ved Slagelse, født 7 Marts 1858, indkommen i Skolen i August 1866;

5. Carl Christian Jensen, Søn af Hr. Gartner Jensen i Kjøbenhavn, født 3 December 1857, indkommen i Skolen i November 1864;

6. Hans Emil Christian Kiersgaard, Søn af afdøde Proprietær Kiersgaard ved Slagelse, født 30 Juli 1858, indkommen i Skolen i September 1865;

7. Carl Theodor Lauritzen, Søn af Hr. Kjøbmand Lauritzen i Slagelse, født 26 Juni 1858, indkommen i Skolen i Juni 1864;

8. Laurits Christian Poul Peytz, Søn af Hr. Snedkermester Peytz i Slagelse, født 21 April 1859, indkommen i Skolen i August 1866;

9. Frederik Georg Sand, Søn af afdøde Kjøbmand Sand i Præstø, født 5 Mai 1858, indkommen i Skolen i November 1864;

10. Jacob Olavius Vilhelm Schrøder, Søn af Hr. Farver Schrøder i Slagelse, født 24 Marts 1859, indkommen i Skolen i August 1866;

11. Johan Didrik Schultz, Søn af Hr. Jægermester Schultz ved Slagelse, født 6 August 1855, indkommen i Skolen i August 1872;

12. Axel Møller Mørck Steenbuch, Søn af Hr. Pastor Steenbuch i Odense, født 11 September 1856, indkommen i Skolen i Januar 1873.

Udfaldet var følgende:

	Modersmaalet.	Tydsd.	Engelsk.	Fransk.	Historie.	Geographie.	Naturhistorie.	Naturlære.	Arithmetik og prakt. Regning.	Geometrie.	Points.
J. A. H. Bachmann ...	sg X	tg	sg	tg	mg +	mg +	mg +	sg	sg X	sg	41
P. E. Bluhme	mg +	sg	sg	sg	sg X	mg	sg	sg	sg	sg	48
C. J. Borello	sg	mg	mg +	sg +	mg	mg X	mg	sg	sg +	sg	70
P. V. Frederiksen...	sg	tg	sg X	sg X	mg	mg	mg	sg	sg	sg	33
C. C. Jensen	mg +	sg +	sg	sg	ug +	mg	mg +	sg	sg	sg	61
H. E. C. Kiersgaard ..	tg +	sg	sg +	sg	ug +	ug +	ug +	mg X	sg	sg	51
C. T. Lauritzen	mg	mg +	sg +	sg +	mg +	mg	mg X	sg	sg	sg	62
L. C. P. Peytz	ug +	mg +	mg +	mg +	ug +	ug +	mg	mg X	ug +	sg	78
F. G. Sand	ug	mg X	ug	ug +	ug	ug	ug +	ug	ug	sg	87
J. O. V. Schrøder ...	ug +	mg	mg +	mg +	ug	mg X	mg	mg	ug +	ug +	77
J. D. Schultz	g	g	mg	ug +	mg +	mg	ug +	ug +	mg X	ug +	75
A. M. M. Steenbuch..	dimitteredes til 4de Klassen Hovedexamen for sproglig-historisk Studerende ved Sorø Akademies Skole og bestod denne Examen med 43 Points.										

Særskilt Prøve i Projectionstegning, der i Følge ministeriel Bestemmelse ikke længere hører til de befalede Lærefag, toges af:

H. E. C. Kiersgaard med Characteren	mg +
L. C. P. Peytz	—
F. G. Sand	—
J. O. V. Schrøder	—
J. D. Schultz	—

Af de 12 nævnte Elever afgik saaledes den sidste til næstøverste Klasse i Sorø Akademies Skole, de 11 førstnævnte til forskellig anden Videreuddannelse, med Beviis for bestaaet Afgangsprøve, dog at denne var partiel for H. E. C. Kiersgaards Vedkommende, idet han fritoges for Prøve i tydsks Stil og i Fransk; F. G. Sand bestod Prøven med Udmærkelse.

Det bemærkes med Hensyn til Charakterberegningen, at der, ifølge ministerielle Bekjendtgjørelser af 9 og 25 August 1871 — første Gang traadte i Kraft her ved Skolen i 1873 — til „Bestaaet“ kræves 33 Points, til „Bestaaet med Udmærkelse“ 83 Points, idet ved Points-optællingen paa Examensvidnesbyrdene ug er at regne = 8, ug+ = $7\frac{2}{3}$, mg× = $7\frac{1}{3}$, mg = 7, mg÷ = $6\frac{1}{3}$, g× = $5\frac{2}{3}$, g = 5, g÷ = $3\frac{2}{3}$, tg× = $2\frac{1}{3}$, tg = 1, tg÷ = $+1\frac{2}{3}$, mdl× = $+4\frac{1}{3}$, mdl. = + 7, mdl÷ = $+12\frac{1}{3}$, slet× = $+17\frac{2}{3}$, slet = + 23, og den endelige Pointssum at angive som heelt Tal saaledes, at Brøker under $\frac{1}{2}$ bortkastes og Brøker over $\frac{1}{2}$ regnes for 1 ved Angivelsen af denne Sum. — Hvor Charaktererne for mundtlig og skriftlig Prøve skulle lægges sammen (i Tydsk og Mathematik), gjælde de lige meget. Prøven i „fri“ dansk Stiil, engelsk Stiil og geometrisk Tegning er falden bort; Charakteren for Engelsk regnes dobbelt. Censorerne og Examinatorer have Ret til at bestemme Fagcharakteren ved fri Discussion og fælles Skjøn; hvor Enighed ikke kan opnaaes om Fagcharakteren, beregnes denne ved Hjælp af de af Censorerne og Examinatorer givne Charakterer, idet ug, mg, g, tg, mdl og slet henholdsvis sættes lig 6, 5, 4, 3, 2, 1, saaledes at et tilføiet × regnes for $+1\frac{1}{3}$, et tilføiet ÷ for $+1\frac{1}{3}$; dog maa ingen Charaktere over ug eller under slet gives. I den udkomne Quotient reduceres Brøker, forskjellige fra Trediedele, til de nærmest liggende Trediedele, saa at hvad der er $\frac{1}{6}$ eller derover gjøres til $\frac{1}{3}$, og hvad der er under $\frac{1}{6}$ bortkastes.

Opgaverne til den skriftlige Prøve vare:

I Modersmaalet:

Skildring af Alperne.

I Tydsk:

Da Henrik den Fjerde for at blive Konge i Frankrig gik over til den katolske Kirke, sikrede¹⁾ han sine tidligere Troesfæller²⁾, de Reformerte, den frie Religionsøvelse ved det saakaldte nantiske Edikt. Men Ludvig den Fjortende, der vilde gjøre alle sine Undersaatter til Katholiker, ophævede³⁾ dette Edikt og tvang derved mange Mennesker, der ikke vilde forlade deres Tro, til at vandre ud og nedsette sig⁴⁾ i andre

Lande, saasom Holland og Tydskland, især i Brandenburg, hvor man endnu i Berlin finder en ikke ubetydelig fransk Koloni, der imidlertid for største Delen har antaget tydsk Sprog og tydske Sæder. Ogsaa til Danmark droge nogle, omendskjændt den daværende⁵⁾ Biskop i Sjælland, Hans Bagger, modsatte sig deres Optagelse⁶⁾. Dengang opstod de reformerte Menigheder, der endnu bestaa i Kjøbenhavn og Fredericia.

1) Sikker, zusichern. 2) Troesfælle, Glaubensgenoss. 3) Ophæve, aufheben. 4) Nedsætte sig, sich niederlassen. 5) Daværende, damalig. 6) Optagelse, Aufnahme.

I Regning og Arithmetik:

1. En Cirkelbue paa 15° er 19 Mile lang, hvor stort er Cirkelens Areal?

2. En Kapital har ved at staa paa Rente i Tidsrummet fra den tredie August 1872 til den niende Januar 1873, begge Dage medregnede, saaledes, at der gives 1 Skilling daglig Rente af 100 Rd., indbragt i simpel Rente (ikke Rente af Rente) netop 100 Rd. Hvor stor har Kapitalen været?

3. En Beholdning paa 5013 Td. Steenkul svinder paa hver Tønde $\frac{3}{8}$ Skjæppe. Derefter sælges hele Beholdningen til en Pris af $15\frac{2}{3}$ $\frac{1}{2}$ for hver Tønde, den nu indeholder. Hvor meget udgjør hele Salgsprisen? Til hvilken Pris for hver Tønde maatte de 5013 Tønder være kjøbte, for at Salgsprisen skulde være lig Indkjøbsprisen? Kan det sidste Spørgsmaal besvares, naar man ikke kjender Beholdningens Størrelse?

$$4. \text{ Af } \begin{cases} x-1=y-a^2 \\ y=z+2a \\ z=x^2-3a-1 \end{cases} \left\{ \begin{array}{l} \text{søges } x, y, z. \end{array} \right.$$

$$\sqrt{x + \sqrt{x}}$$

$$5. \text{ Af } 1000 = 100 \text{ søges } x.$$

6. Tre paa hverandre følgende Led i Kvotientprogression [geometrisk Række] have S til Sum, P til Produkt. Hvorledes udtrykkes de enkelte Led ved S og P? Ex. S=35, P=1000.

Der forlanges tre af disse Opgaver løste, deriblandt en af de tre første og en af de tre sidste.

I Geometrie:

1. En ret Linie og en Cirkel ere givne, At konstruere Tangenter til Cirklen parallele med den rette Linie.

2. At konstruere en Cirkel igjennem to givne Punkter AB saaledes, at den berører en given ret Linie parallel med AB.

3. En Trekant har en Vinkel A = 30°, det Stykke af Halveringslinien af en af de andre Vinkler, som ligger indenfor Trekanten, har en given Længde h, og det Stykke af den modstaaende Side, som afskjæres af Halveringslinien fra Vinkelspidsen A at regne, er $h\sqrt{2}$. At konstruere Trekanten.

4. Hvorledes beregnes Arealet af en regelmæssig Mangelkant? Beregning af Arealerne af den regelmæssige Sækkant,

som er omskrevet om en Cirkel med given Radius, og af den regelmæssige Tolvkant, som er indskrevet i den samme Cirkel, samt Bestemmelse af disse Arealers Forhold.

5. Hvorledes findes Arealet af et Cirkelsegment [Afsnit]? Bevis, at den rektificerede Bue l til et Cirkelsegment, hvis Areal er halvt saa stort som den tilsvarende Sektors (Udsnit) Areal, maa være dobbelt saa stor som Afstanden h fra Chordens ene Endepunkt til den Diameter, som gaaer igjennem det andet.

Hvorledes kan man i dette Tilfælde af de givne Linier l og Cirkelns Radius r finde de Stykker, hvori Diametren deles af Linien $h = \frac{1}{2} l$?

6. I en ligesidet Trekant indskrives en Cirkel. En parallel Transversal, som tangerer den, drages. I den derved afskaarne Trekant indskrives atter en Cirkel og en dertil tangerende parallel Transversal, som ogsaa er parallel med den første, drages.

Man skal finde

- Forholdet imellem den første Cirkels Radius og den givne Trekants Side,
- de to parallelle Transversalers Forhold til samme Side,
- de to Cirklers og de to Paralleltrapeziers Arealers Forhold.

Der forlanges løst en af de tre første og en af de tre sidste Opgaver.

I efterstaaende Liste over Lærefagenes Fordeling staae de for to paa hinanden følgende Klasser særlige Timer paa begge Sider af de fælles:

	4 Kl.		3 Kl.		2den Kl.		1 Kl.	Forb. Kl.
	A	B	A	B	A	B		
Religion og Bibelh.	1		2		2		2	
Modersmaalet	3	3	3	3	5	5	4	5 5
Tydske	3	3	3	3	3	4	1	
Engelsk	3	3	3	3	3	2		
Fransk	3	3	3	4	4			
Historie	4	4	3	2	2	2		
Geographie	2	2	2	2	2	2	1	
Naturhistorie	3	2	2	2	2	2	1	
Naturlære	4	3						
Mathematik	5	6	4	1 3				
Regning	2	2	2	1 3	3	4		5
Skrivning	1	1	1	2		2 1		5
Tegning	1	1	2	2	2	2		2
Musiklære og Sang	1*		1		1	1 1		2
Gymnastik	2*		2*		2	1**		2
	38	37	35	36	34	33	30	26

Een af Gymnastiktimerne (*) anvendes til militaire Øvelser for 3 og 4 Kl. i Fællig; i Timen 1** var 2 B sammen med 1 Kl. og Forbkl.; een af Musiktimerne (*) brugtes til Samsang. — I Alt 228 Lærertimer, 269 Elevtimer. — Som sædvanlig ere navnlig i 4 Kl. A adskillige Ændringer i Timeplanen foretagne fra Nytaar af.

Hvor Veiledning ud over den i Timetabellen angivne har været ønskelig, have mine Medarbejdere med Redebonhed og Opoffrelse af deres knapt tilmaalte Fritid uden ydre Godtgjørelse ydet flere af Skolens Klasser en Extrahjælp, for hvilken jeg bringer dem min bedste Tak.

Antallet af Skolens Elever er (15de Mai) 114. I Aarets Løb ere indkomne 37, udgaaede 16. (af hvilke 4 kort Tid efter atter indmeldtes), foruden de 12, der bestode Afgangsprøven. Af de 16 før Læreløbets Slutning Udgaaede afgik 4 (fra 1 Kl., 2 B og 2 A) paa Grund af Forældrenes Bortflytning fra Byen, 2 (fra 3 A og 4 B, efter Confirmationen) til Handelen, 2 (fra 3 A og 4 B, den første umiddelbart efter Confirmationen) til Landvæsenet, 1 (fra 4 B, efter Confirmationen) til Virksomhed i Faderens Fabrik, 1 (fra 4 A) til Postvæsenet, 3 (fra Forbkl. og 2 A) midlertidig paa Grund af Sygdom, og 3 (fra Forbkl., 1 Kl. og 2 A) til Underviisning i Hjemmet eller i andre Skoler.

Eleverne ere saaledes fordeelte i Skolens 8 Klasser:

4de Klasse A	med	11	Elever.
4de	—	B	— 11 —
3die	—	A	— 19 —
3die	—	B	— 12 —
2den	—	A	— 19 —
2den	—	B	— 21 —
1ste	—	—	9 —
Forberedelseskl.	—	12	—

I Alt: 114 Elever.

Af disse ere 36 udenbyes.

Mellem Lærerne var Underviisningen saaledes fordeelt:

Cand mag. Fr. Dahl, Skolens Bestyrer, underviser i Modersmaalet i 4 Kl. A., i Mathematik i 4 og 3 Kl.; 20 Timer ugentlig;

- Hr. Organist, Lieutenant V. Dahl i Musikkære og Sang i alle Kl.; 7 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. theol. H. Garben i Religion i 1 Kl., i Geographie i 4, 3 og 2 Kl., i Tydsk i hele Skolen; 35 Timer ugentlig; deeltager i det daglige Tilsyn;
- Hr. P. Hagen i Gymnastik gennem hele Skolen; 7 Timer ugentlig;
- Hr. Maler, Danebrogsmand J. Hansen i Tegning gennem alle Kl.; 12 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. theol. E. Lassen i Modersmaalet i 4 Kl. A., 2, 1 Kl. og Forberedelsesklassen, i Geographie i 1 Kl., i Skrivning gennem alle Kl.; 39 Timer ugentlig;
- Hr. Cand. philos. H. Rosendahl i Engelsk og Fransk gennem alle Kl.; 34 Timer ugentlig;
- Hr. Seminarist P. A. E. Toepfer i Historie og Naturhistorie gennem alle Kl.; i Regning i 1 Kl. og Forberedelsesklassen; 36 Timer ugentlig;
- Hr. Seminarist E. Zeuthen i Religion i 4, 3 og 2 Kl.; i Naturlære i 4 Kl., i Dansk i 4 Kl. B og 3 Kl., i Regning i 4, 3 og 2 Kl.; 38 Timer ugentlig.

Næste Aar bruges i

Forberedelsesklassen: Læsebog af „en gammel Skolemand“ ved Holbech og Matzen, anden Deel. For de første Begyndere: Chr. Wiuthers Abcbog. En Charakterebog.

Første Klasse: J. Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Krossings poetiske Læsebog, 1 Deel. Listovs tyske Elementarbob. Balslevs; Bibellistorie. Rimestads geographiske Lærebog for Borger- og Almueskoler. Et Atlas (helst Erslevs mindre). Helsteds Tegnebob, 1ste Hefte. Lunds Regnetabel. En Charakterebog.

Anden Klasse B: Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Listovs tyske Elementarbob. Beissels tyske Grammatik. Angers Udtog af Bibelhistorien. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer eller Psalmebogen. Rimestads geographiske Lærebog for Borger- og Almueskoler. Feddersens Naturens Bog I. Et Atlas, helst Erslevs mindre. C. Bulls kortfattet Musiklære. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Bokkenheusers Regnebob for Begyndere. Lunds Regnetabel. Helsteds Tegnebob, 2 Hefte. En Charakterebog.

Anden Klasse A: Pios danske Læsebog for de lavere Klasser. Krossings poetiske Læsebob, 2 Deel. Svendsens Schema til den danske Sproglære. Rungs tyske Læsebob for de lavere Klasser. Beissels tyske Grammatik. Jungs franske Læsebob for Begyndere. Angers Udtog af Bibelhistorien. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer eller Psalmebogen. Blochs Lærebog i Historie. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Feddersens Naturens Bog I. C. Bulls kortf. Musiklære. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Bokkenheusers Regnebob for Melleml. Fortsættelse af Helsteds Tegnehefter. En Charakterebog.

Tredie Klasse B: Vinkel Horns danske Læsebob. Krossings poetiske Læsebob, 2 Deel. Høyers kortfattede danske Form- og Sætningslære. Rungs tyske Læsebob for de lavere Klasser. Beissels tyske Formlære. Materialier af Jürs og Rung. Listovs Ledetraad, 2 Afd. Rosings engelske Grammatik. Rosings engelske Ordbog. Jungs Lærebog i Fransk. Jungs Grammatik. Angers Udtog af den bibelske Historie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer eller

Psalmebogen. Det nye Testament. Blochs Lærebog i Historie. Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geogr. Et Atlas. Feddersens større Zoologie. Erslevs Plantelære. Steens elementære Arithmetik. Bokkenheusers Regnebog for Melleml. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Et Tegnebestik. En Tegnebog med stift Bind. En Charakterbog.

Tredie Klasse A: Vinkel Horns danske Læsebog Krossings poetiske Læsebog, 2 Deel. Høyers kortf. dansk Form- og Sætningslære. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Materialier af Jürs og Rung. En tysk Ordbog. Rosings eng. Grammatik. Listovs engelske Læsestykker og Stiløvelser, 1 Afd. Rosings engelske Ordb. Ingerslevs franske Grammatik. Gregersens franske Læsebog, 2det Cursus. Borrings og Gregersens franske Ordbog. Angers Udtog af den bibelske Historie. Balslevs Forklaring til Luthers Katechismus. Hammerich: 100 Psalmer eller Psalmebogen. Det nye Testament. Blochs Lærebog i Historie. Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geogr. Et Atlas. Feddersens større Zoologie Strøms Planterigets Naturhistorie. Steens elem. Algebra. Mundts Geometrie. Bokkenheusers Regnebog for Melleml. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Et Tegnebestik. En Tegnebog med stift Bind. 1 Charakterbog

Fjerde Klasse: Vinkel Horns danske Læseb. Schillers Wilhelm Tell. Hjorts tyske Læsebog, pros. Deel. Simonsens tyske Formlære og Syntax. Lorentzens tyske Stiløvelser. En tysk Ordbog. Listovs Udvalg af engelske Forfattere, 1 og 2 Hefte. Rosings engelske Grammatik. Listovs Stiløvelser, 2 Cursus. Rosings engelske Ordbog. Fistaines franske Læsebog. Ingerslevs franske Grammatik. Borrings og Gregersens franske Ordbog. Det nye Testament. Blochs Lærebog i Historie. Bergs Atlas over den gamle Verden. Rimestads mindre Geographie. Et Atlas. Feddersens større Zoologie. Strøms Planterigets Naturhistorie. Mundts Geometrie. Steens element. Algebra. Bokkenheusers Regnebog for de høiere Klasser. La Landes Logarithmetavle ved Køhler. Holten: Læren om Naturens almindelige Love. Berggreens tostemmige Sange, 3 Hefte. Et Tegnebestik. 2 Tegneböoger. En Charakterbog.

NB. Af de anførte Regneböoger benyttes nyeste Udgave.

Den skriftlige Afgangsprøve.

Mandag 15 Juni 8—12 Dansk Stiil; 4—8 Geometrie.
 Tirsdag 16 Juni 8—12 Arithmetik; 4—8 Tydsk Stiil.

Den mundtlige Afgangsprøve.

Tirsdag 7 Juli Kl. 8 Historie I og II; Kl. 12 Mathematik I; Kl. 3 Naturhistorie I og II; Kl. 6 Naturlære II.

Onsdag 8 Juli Kl. 8 Fransk I og II; Kl. 12 Mathematik II; Kl. 3 Geographie I og II; Kl. 6 Naturlære I.

Torsdag 9 Juli Kl. 8 Tydsk I og II; Kl. 5 Engelsk I og II.

Afdeling I: A. V. Abrahamson, E. D. V. C. Drechsel, T. P. Johansen, A. L. N. Knudsen, C. F. Larsen, T. F. R. A. Lassen.

Afdeling II: F. J. J. Lauritzen, N. J. M. Petersen, V. H. Rasmussen, C. P. S. Vedel og C. C. Winther.

Den skriftlige Aarsprøve.

4 Kl. B. Torsdag 2 Juli 1—3 Regning. Fredag 3 Juli 9—11 Tydsk Stiil; 12—2 Geometrie. Lørdag 4 Juli 9—11 Engelsk Stiil. Mandag 6 Juli 8—11 Dansk Stiil; 12—2 Arithmetik. Tirsdag 7 Juli 9—11 Geometrisk Tegning.

3 Kl. A. Fredag 3 Juli 9—12 Dansk Stiil; 1—3 Engelsk Stiil. Lørdag 4 Juli 9—11 Regning. Mandag 6 Juli 8—10 Tydsk Stiil; 11—1 Geometrisk Tegning.

3 Kl. B. Fredag 3 Juli 9—11 Regning; 12—3 Dansk Stiil. Lørdag 4 Juli 9—11 Engelsk Stiil. Mandag 6 Juli 8—10 Tydsk Stiil; 11—1 Geometrisk Tegning.

2 Kl. A. Lørdag 4 Juli 9—10 Dansk Dictat; 10—11 Tydsk Dictat. Mandag 6 Juli 9—12 Regning.

2 Kl. B. Lørdag 4 Juli 10—11 Dansk Dictat. Mandag 6 Juli 8—11 Regning.

1 Kl. Lørdag 4 Juli 9—11 Regning. Mandag 6 Juli 10—11 Dansk Dictat.

Prøverne i Skrivning og Frihaandstegning ere udførte i Skoleaarets sidste Skrive- og Tegne-Timer.

4 Kl. B. er fri 8 og 9 Juli; 3 Kl. A. og B., 2 Kl. A. og B. ere frie 7, 8 og 9 Juli under den mundtlige Afgangsprøve. 1 Kl. og Frbkl. ere frie 8 og 9 Juli.

Skolens Gymnastikprøve finder Sted Løvedag 4 Juli Kl. 11 og Sangprøven samme Dag Kl. 2.

Den mundtlige Aarsprøve.

4 Klasse B.

I Værelset Nr. 3.

Fredag 10 Juli 8—10 Historie; 2—4 Arithmetik.
 Løvedag 11 Juli 8—10 Naturhistorie; 2—4 Tydsk.
 Mandag 13 Juli 2—4 Engelsk.
 Tirsdag 14 Juli 12—2 Geographie; 2—4 Geometrie.
 Onsdag 15 Juli 12—2 Fransk.
 Torsdag 16 Juli 10—12 Naturlære.

3 Klasse A.

I Værelset Nr. 3.

Fredag 10 Juli 10—12 Tydsk; 12—2 Engelsk.
 Løvedag 11 Juli 10—12 Geographie; 12—2 Fransk.
 Mandag 13 Juli 8—10 Historie.
 Tirsdag 14 Juli 9—11 Naturhistorie.
 Onsdag 15 Juli 8—10 Geometrie; 1—3 Religion.
 Torsdag 16 Juli 8—10 Arithmetik.

3 Klasse B.

I Værelset Nr. 10.

Fredag 10 Juli 8—10 Fransk; 2—4 Historie.
 Løvedag 11 Juli 8—10 Religion.
 Mandag 13 Juli 8—10 Geographie. 2—4 Naturhistorie.
 Tirsdag 14 Juli 10—12 Engelsk.
 Onsdag 15 Juli 12—2 Tydsk.
 Torsdag 16 Juli 11—1 Arithmetik.

2 Klasse A.

I Værelset Nr. 8.

Fredag 10 Juli 8—10 Religion.
 Løvedag 11 Juli 8—10 Musyklære.
 Mandag 13 Juli 8—10 Engelsk; 11—1 Tydsk.
 Tirsdag 14 Juli 8—10 Fransk; 2—4 Naturhistorie.
 Onsdag 15 Juli 9—11 Historie.
 Torsdag 16 Juli 11—1 Dansk; 1—3 Geographie.

2 Klasse B

I Værelset Nr. 4.

Fredag 10 Juli 8—10 Dansk.
 Løverdag 11 Juli 11—1 Religion.
 Mandag 13 Juli 10—12 Historie.
 Tirsdag 14 Juli 9—11 Geographie.
 Onsdag 15 Juli 2—4 Naturhistorie.
 Torsdag 16 Juli 8—10 Tydsk.

1 Klasse.

I Værelset Nr. 1.

Fredag 10 Juli 4—6 Tydsk.
 Mandag 13 Juli 12—2 Dansk.
 Tirsdag 14 Juli 4—6 Geographie.
 Onsdag 15 Juli 4—6 Religion.
 Torsdag 16 Juli 9—10 Naturhistorie.

Forberedelsesklassen.

I Værelset Nr. 1.

Løverdag 11 Juli 2—4 Regning.
 Torsdag 16 Juli 10—12 Dansk.

Fredag den 17de Juli Kl. 12 meddeles Prøvens Udfald, samt foretages Omflytning og Opflytning.

Til at overvære de mundtlige Prøver, Sang- og Gymnastik-Prøven indbydes Elevernes Forældre eller Værger og Enhver, der har Interesse for Skolen.

Nye Elever prøves Fredag den 17de Juli Kl. 9—12 eller Tirsdag den 18de August Kl. 10, helst den første Dag.

Onsdag den 19de August Kl. 9 begynder Undervisningen i det nye Skoleaar.